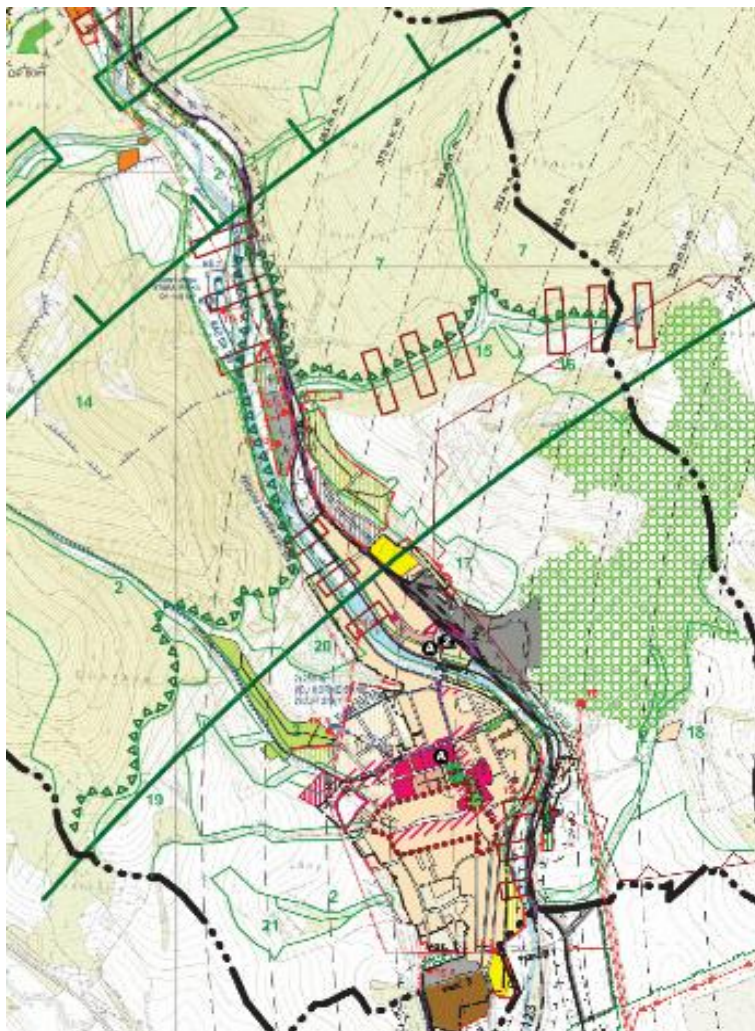

OBEC HORNÉ SRNIE

Správa o hodnotení ÚPD

Územný plán obce Horné Srnie koncept riešenia

vypracovaná podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Október 2012

Obsah

Úvod	4
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	5
1.1. Označenie	5
1.2. Sídlo	5
1.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.....	5
1.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD, od ktorej možno dostať relevantné informácie o ÚPD, a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	6
2.1. Názov	6
2.2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo.	6
2.3. Dotknuté obce	6
2.4. Dotknuté orgány.....	6
2.5. Schvaľujúci orgán	7
2.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcej štátne hranice.	7
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	8
I. Údaje o vstupoch	8
1.1. Pôda.....	8
1.2. Voda.....	8
1.3. Suroviny	9
1.4. Energetické zdroje	10
1.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	11
II. Údaje o výstupoch	14
2.1. Ovzdušie	14
2.2. Voda.....	14
2.3. Odpady	15
2.4. Hluk a vibrácie	16
2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	16
2.6. Doplnujúce údaje	16
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	17
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	17
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa územnoplánovacej dokumentácie.....	18
2.1. Horninové prostredie	18
2.2. Klimatické pomery.....	19
2.3. Ovzdušie	21
2.4. Vodné pomery	22

2.5.	Pôdne pomery	24
2.6.	Fauna a flóra.....	26
2.7.	Krajina.....	30
2.8.	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov	32
2.9.	Obyvateľstvo	34
2.10.	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	37
2.11.	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	37
2.12.	Iné zdroje znečistenia.....	37
2.13.	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	37
III.	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	39
3.1.	Vplyvy na obyvateľstvo.....	39
3.2.	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.	40
3.3.	Vplyvy na klimatické pomery	40
3.4.	Vplyvy na ovzdušie	40
3.5.	Vplyvy na vodné pomery	40
3.6.	Vplyvy na pôdu	41
3.7.	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	41
3.8.	Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.....	42
3.9.	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	42
3.10.	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	43
3.11.	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	43
3.12.	Iné vplyvy.....	43
3.13.	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnania s platnými právnymi predpismi.	43
IV.	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	46
V.	Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	48
5.1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.....	48
5.2.	Porovnanie variantov	49
VI.	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	52
VII.	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	53
VIII.	Všeobecne záverečné zhrnutie.....	54
IX.	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka).....	59
X.	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	59
XI.	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	60

Úvod

Obec Horné Srnie ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie predkladá v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“) Správu o hodnotení ÚPD – Územný plán obce Horné Srnie – koncept riešenia (ďalej len „Správa“).

Územnoplánovacia dokumentácia obce Horné Srnie ako strategický dokument podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle § 4 zákona č. 24/2006 Z.z. Správa je po obsahovej a štrukturálnej stránke spracovaná v zmysle Prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. Údaje v Správe komplexne opisujú a vyhodnocujú predpokladané vplyvy obstarávanej územnoplánovacej dokumentácie.

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1.1. Označenie

Obec Horné Srnie

1.2. Sídlo

Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

1.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Jozef Húserka, starosta obce

Obec Horné Srnie, Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

tel.: +421 32 658 82 03, fax: +421 32 658 82 81

e-mail: starosta@hornesrnie.sk

1.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD, od ktorej možno dostať relevantné informácie o ÚPD, a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Jozef Húserka, starosta obce

Obecný úrad Horné Srnie, Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

tel.: +421 32 658 82 03, mobil: +421 911 313 887

e-mail: starosta@hornesrnie.sk

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD:

Ing. arch. Marianna Bogyová

Nikola Teslu 4404/1, 921 01 Piešťany

tel.: +421 33 762 88 10, mobil: +421 905 643 581

e-mail: aabp@kios.sk

Miesto na konzultácie:

Obecný úrad Horné Srnie, Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

2.1. Názov

Územný plán obce Horné Srnie – koncept riešenia

2.2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo.

Kraj: Trenčiansky kraj

Okres: Trenčín

Obec: Horné Srnie

Katastrálne územie: Horné Srnie

2.3. Dotknuté obce

- Mesto Nemšová
- Obec Horná Súča
- Obec Borčice
- Obec Bolešov
- Obec Krivoklát
- Obec Vršatecké Podhradie

2.4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Krajský stavebný úrad v Trenčíne
- Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne
- Krajský pamiatkový úrad v Trenčíne
- Krajský pozemkový úrad v Trenčíne
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trenčín
- Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trenčíne
- Obvodný lesný úrad Trenčín
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trenčín
- Obvodný úrad Trenčín, odbor krízového riadenia

- Obvodný banský úrad v Prievidzi
- Obvodný pozemkový úrad Trenčín
- Obvodný úrad životného prostredia Trenčín
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Trenčín

2.5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní

2.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcej štátne hranice.

Obec je súčasťou rekreačného územného celku nadregionálneho významu Biele Karpaty, ktorý je zameraný ako horský typ pre rekreáciu, turistiku a zimné športy. Nachádza sa na rozhraní oblastí cestovného ruchu Trenčianskoteplíckej a Valašskej (na moravskej strane). Hraničný priechod vo Vlárskom priesmyku slúži pre cestnú, železničnú a cyklistickú dopravu.

Severne od obce sa nachádzajú strediská Čakanov a na českej strane Sidonie zamerané hlavne na individuálnu chatovú rekreáciu. Stredisko Rajkovec je zamerané na zimné športy.

V územnom pláne sa navrhuje posilnenie rekreačných aktivít v spomínaných lokalitách, hlavne so zameraním na „mäkké“ formy ako pešia turistika a cykloturistika. Tiež sa počíta s rozširovaním vybavenosti a budovaním súvisiacej infraštruktúry. Výhľadovo sa počíta s rozširovaním chatovej osady v lokalite Rybníky, ktorá leží v tesnej blízkosti hranice.

Uvedené zámery vyvolajú zvýšený prílev turistov na obidvoch stranách hranice. Vzhľadom na preferované „mäkké“ formy turizmu sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na životné prostredie na území Českej republiky, ktoré by kumulatívne spôsobili vznik preťaženej lokality v prihraničnom priestore. Naopak, je dôvod predpokladať, že prevážia pozitívne socio-ekonomické vplyvy v oblasti zamestnanosti a vzájomnej spolupráce na obidvoch stranách hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1.1. Pôda

Katastrálne územie obce Horné Srnie sa rozprestiera o veľkosti 27,26 km². Z celkovej výmery tvorí 5,5 km² poľnohospodárske územie a 21,7 km² nepoľnohospodárske územie.

Vo veľkej časti územia obce Horné Srnie je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Celá plocha je rozdelená na dve odlišné časti. Zalesnená časť predstavuje homogénnu lesno-lúčnu krajinu s prirodzenými ekosystémami, vhodnú na preferovanie hospodárskych a najmä mimoprodukčných funkcií lesa. Poľnohospodárska krajina v okolí obce predstavuje zväčša lúčno-lesno oráčinovú krajinu s čiastočne pozmenenými ekosystémami, vhodnú na extenzívne hospodárske využitie a rozvoj rekreačno-športového potenciálu, v oblasti oráčin s priemerným zastúpením prirodzených prírodných prvkov je vhodná na intenzívne využitie, pričom celá poľnohospodárska krajina tvorí v rámci územia pomerne homogénnu, vyváženú štruktúru, nakoľko ide o okrajovú časť oráčinovej poľnohospodárskej krajiny mimo územia obce.

Pre potreby budúceho rozvoja sa v územnom pláne počíta s intenzifikáciou existujúcej zástavby, ale tiež budú vyčlenené nové plochy, ktoré si vyžadujú záber poľnohospodárskej pôdy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhnuté na plochách 6. až 9. skupiny kvality pôd. Podľa druhu pozemkov ide o trvalé trávnaté porasty a ornú pôdu. Predpokladaný záber pôdy vo všetkých navrhovaných lokalitách predstavuje 35,5212 ha, z toho je 30,9414 ha poľnohospodárskej pôdy a z toho 8,0775 ha v zastavanom území obce. Predpokladá sa, že skutočný záber poľnohospodárskej pôdy bude nižší približne o tretinu. Vyňatie plôch z PPF bude prakticky realizované len pre plochy pod stavbami a komunikáciami.

Realizácia navrhnutých rozvojových plánov je predbežne rozdelená do dvoch etáp. V I. etape do roku 2018 sa predpokladá najmä využitie rezerv v rámci jestvujúceho zastavaného územia. Následne v II. etape sa počíta s posúvaním zástavby severozápadným a južným smerom.

Záber plôch v rámci lesného pôdneho fondu koncept územného plánu nepredpokladá.

1.2. Voda

Obec Horné Srnie má vybudovanú rozvodnú verejnú vodovodnú sieť, na ktorú sú napojené všetky domácnosti, prevádzky občianskej vybavenosti a výroby. Verejný vodovod je prevádzkovaný Regionálnou vodárenskou spoločnosťou Vlára – Váh. Zdrojom pitnej vody sú hĺbkové sondy HS-4 a HS-5 s celkovou výdatnosťou 14 l/s, situované severne od obce pri toku Vlára na lokalite „Stará rieka“. Voda zo zdroja ide výtlačným potrubím DN 150 PVC do vodojemu vybudovanom na „Vršku“ nad severo-západným

okrajom obce na kóte 285 m n. m. s obsahom $2 \times 250 \text{ m}^3$. Prívod vody do obce zabezpečuje zásobovacie potrubie DN 200 PVC. Prebytky vody z vodného zdroja sú k dispozícii pre trenčiansky skupinový vodovod cez vodojem v Nemšovej, $2 \times 1500 \text{ m}^3$, na ktorý je obec tiež napojená potrubím PVC DN 200.

Vodovodné rozvody z potrubia idú do všetkých ulíc a ku každej zástavbe v obci. Odberatelia sú napojení na uličné vodovody priamo domovými prípojkami. Odber vody je cez domové a bytové vodomery každého odberateľa. Samostatný vodovod z vlastného zdroja má závod na výrobu cementu.

Rozvod úžitkovej vody v obci nie je realizovaný a ani sa s ním neuvažuje.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie obce Horné Srnie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj výhľadovej potreby vody ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2025). Územnoplánovacia dokumentácia počíta za predpokladu úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch novou výstavbou s nárastom spotreby pitnej vody o $13\,415 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Podľa konceptu územného plánu sa ročná potreba pitnej vody zníži zo $91\,664 \text{ m}^3/\text{rok}$ na $77\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$ v roku 2025 – za predpokladu vykonania navrhovaných opatrení zameraných na zníženie strát pitnej vody. Koncept územného plánu predpokladá, že pri uvedenom stave budú jestvujúce zdroje pitnej vody ako aj súvisiaca infraštruktúra kapacitne postačovať aj v roku 2025.

Z navrhovaných opatrení treba spomenúť rekonštrukciu jestvujúcej infraštruktúry slúžiacej na zásobovanie, prekládku zásobovacieho potrubia DN 200, ktoré kolидуje s navrhovanou lokalitou Pod vodojemom, ako aj vybudovanie nových rozvodných potrubí v rozvojových lokalitách.

1.3. Suroviny

V riešenom území sa nachádza dobývací priestor (DP) a chránené ložiskové územie (CHLÚ) Horné Srnie I - č. 433, 583 a 602, ktoré tvorí päť samostatných ložiskových úsekov na ťažbu a spracovanie vápenca, sialitických surovín a slieňov na výrobu cementu a ostatných vápencov na využitie v poľnohospodárstve.

Pripravovaná územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje spomínaný dobývací priestor a chránené ložiskové územie.

1.4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Horné Srnie je zásobované elektrickou energiou zo vzdušného vysokonapäťového vonkajšieho vedenia: - 22 kV vedenie č. 282 HC Dubnica – ČR a paralelného 22 kV vedenia č. 285 a 443 ES Trenčín – Cementáreň HS.

Celkový počet transformačných staníc v katastrálnom území obce je 11 trafostaníc 22/0,4 kV. Z tohto počtu 5 zásobuje obec, 3 zásobujú osady, jedna pre čerpadlá zdrojov pitnej vody, 4 pre areál Cemmac, TOS, Ligna a PD a jedna je pre medzištátnu dodávku.

Z hľadiska súčasného stavu je výkon existujúcich transformačných staníc dostatočný, z posúdenia primeranosti celkového inštalovaného výkonu vyplynulo 47 %-né využitie. Jednotlivé stanice majú značné výkonové rezervy na pripojenie budúcej plánovanej zástavby. Veľkoodber na území obce ma len cementáreň prevádzkovaná spoločnosťou Cemmac a.s., ktorá si rieši zásobovanie elektrickou energiou individuálne.

Z hľadiska plánovaného rozvoja obce do roku 2025 a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, budú existujúce trafostanice postačovať, okrem trafostanice TS5 pri záhradkárskej osade. Na túto trafostanicu bude pripojená plánovaná lokalita Pod vodojemom a súčasný inštalovaný výkon nepokryje predpokladaný nárast potreby elektrickej energie. Preto sa ako opatrenie v územnoplánovacej dokumentácii navrhuje zvýšenie výkonu trafostanice TS5.

Zemný plyn

Obec Horné Srnie je plynofikovaná. V súčasnosti je na plynovod napojená väčšina domácností, prevádzky občianskej vybavenosti a výroby. Odbočka VTL plynovodu z Cementárne do obce vedie k regulačnej stanici RS – VTL/NTL s výkonom 1200 m³/hod umiestnenej na pravom brehu Vláry pri novom moste. Z regulačnej stanice je vyvedený nízkotlaký plyn NTL 5 kPa potrubím DN 200 – oceľ do stredu obce, kde sa rozvetvuje do všetkých ulíc po celom intraviláne obce. Potrubné rozvody z roku 1962 sú oceľové DN 200, 150, 100, 80. Postupne rozširované rozvody z rokov 2004 – 2006 sú polyetylénové DN 160, 90, 63 PE zokruhováním a umožňujú priamy odber domovou prípojkou každého odberateľa.

Vychádzajúc z terajších ukazovateľov odberu plynu odrážajúcich konkrétne spôsoby využívania plynu v obci a podľa takto stanoveného priemerného ukazovateľa 2000 m³/rok pre rodinný dom predpokladá územnoplánovacia dokumentácia celkový prírastok spotreby zemného plynu do roku 2025 v obci 256 000 m³/rok.

Potreba zemného plynu predstavuje podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynifikácie lokalít z r. 2004 v teplotnom pásme s vonkajšími teplotami do -12 °C, kam územie obce Horné Srnie podľa normy STN 06 0210 spadá, pre odberateľov v kategórii individuálna bytová výstavba 3500 m³/rok (plyn sa využíva na varenie, vykurovanie a prípravu TÚV). Pre hromadnú bytovú výstavbu je ročná spotreba 2200 m³/rok (varenie, kúrenie, príprava TÚV). Maximálny prírastok spotreby plynu predstavuje 464 200 m³/rok vo variante s bytovými domami v lokalite nad škôlkou.

Budúca hodinová potreba plynu v roku 2025 nepresiahne v budúcnosti 800 m³/hod, čo jestvujúca regulačná stanica s výkonom 1200 m³/hod zabezpečí.

S napojením na plynovod v budúcnosti nepočíta územnoplánovacia dokumentácia vo vzdialených malých osadách, čo predstavuje spolu 51 domov, pre ktoré by bol prívod plynu nerentabilný.

1.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Horné Srnie je na nadradený komunikačný systém napojená prostredníctvom cesty I/57. Južne sa v priestore medzi Nemšovou a Dubnicou nad Váhom napája mimoúrovňovou križovatkou na diaľnicu D1, ktorá je radená do koridoru TEN-T č. Va. Tento koridor so smerovaním juhozápad - východ je tvorený cestnou infraštruktúrou Bratislava - Piešťany - Žilina - Martin - Košice - Vyšné Nemecké, železničnou infraštruktúrou Bratislava - Piešťany - Žilina - Martin - Košice - Čierna nad Tisou a infraštruktúrou vodnej dopravy - Vážská vodná cesta. Železničné napojenie Horného Srnia na koridor Va je železničnou traťou č. 123, Trenčianska Teplá - Horné Srnie - Brumov.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje zámer ÚPN Veľkého územného celku Trenčianskeho kraja prestavať cestu I/57 na kategóriu C 11,5/70, v zmysle STN 73 6101 pri zachovaní súčasného smerového vedenia. V zastavanom území obce bude cesta I/57 aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B1 a je potrebná jej prestavba na kategóriu MZ 14/50. Na križovatkách cesty I/57 s miestnymi komunikáciami sú navrhnuté na realizáciu samostatné zaraďovacie a odbočovacie pruhy - križovatka s cestným mostom cez vodný tok Vlára na ul. Mostovú a križovatka s ul. Cementárskou.

V úseku cesty I/57, kde sú výjazdy z dvorov rodinných domov priamo napojené na cestu I. triedy, je navrhnutý zjazdový chodník kategórie MOK 3,75/30 v trase existujúceho chodníka. V zmysle STN 73 6110 pôjde o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a výhybňami. Týmto riešením sa dosiahne normou prípustná medzikrižovatková vzdialenosť pre cesty funkčnej triedy B1.

V súčasnosti je obslužná komunikačná sieť obce je na cestu I/57 napojená v jednom napojovacom bode. Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje odklonenie obslužnej dopravy mimo zástavbu obce výstavbou nového komunikačného napojenia obslužnej komunikačnej siete na nadradenú komunikačnú sieť dvoma variantami:

A. variant predpokladá vytvorenie okruhu okolo areálu PD prepojením ulíc Mostíková - Družstevná s prepojením na obec Nemšová prestavbou cesty na kategóriu MO 6,5/50.

B. variant navrhuje výstavbu nového mimoúrovňového dopravného napojenia ulice Družstevnej na cestu I/57 premostením vodného toku a železničnej trate.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Hlavná obytná zástavba obce je situovaná západne od línie vodného toku a cesty I/57. Zástavba je dopravne obsluhovaná komunikáciami, ktoré majú charakter miestnych obslužných ciest funkčných tried C1, C2, C3.

Komunikačná sieť obce je napojená na cestu I/57 v jednom napojovacom bode mostným objektom na ulici Mostová cez vodný tok Vlára. Problémovým bodom dopravnej infraštruktúry je umiestnenie areálu PD Vlára v južnej časti obce, ktoré vyvoláva potrebu viesť obslužnú dopravu cez obytnú časť obce.

Ulica Mostová a ulice sprístupňujúce centrum obce sú zaradené v zmysle STN 73 6110 do kategórie MO 7,5/40. Pozdĺž týchto komunikácií sú obojstranne vybudované pešie chodníky, v niektorých úsekoch oddelené od vozovky líniovými pásmi zelene.

Ostatné komunikácie funkčnej triedy C1 a C2 sú zaradené do kategórie MO 6,5/40 resp. MO 5,5/40 (red.MO6,5/40). Ide o obojsmerné komunikácie so šírkou vozovky 5,5 m resp. 4,5 m. Pozdĺž týchto komunikácií sú čiastočne vybudované jednostranné chodníky pre peších.

Cesty funkčnej C3 sú slepo ukončené a je potrebné na nich zrealizovať obratiská.

Zástavba východne od cesty I/57 je priamo napojená na cestu I. triedy a časť zástavby je napojená na slepo ukončenú ul. Železničnú zaradenú do funkčnej triedy C3 (kategória MO 5,5/40).

Koncept územného plánu počíta s výstavbou nových komunikácií v navrhovanej lokalite Pod vodojemom, kde budú komunikácie budú založené v pravouhlom uličnom systéme a na existujúce komunikácie budú napojené na ulicu Pod Orešovcom, ktorú bude potrebné prestavať na kategóriu MO 6,5/40.

V nových lokalitách rodinnej zástavby bude sieť obslužných ciest funkčnej triedy C2, C3, kategórie MO 7,5/40. V zmysle STN 73 6110 ide o dvojpruhové miestne komunikácie so šírkou vozovky 6,5 m s min jednostrannými chodníkmi pre peších min. šírky 1,5 m. Navrhovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách.

Ďalej je navrhnuté prepojenie ulice Potočnej s ulicou Dúbravskou. Novo navrhovaný úsek prepojovacej komunikácie bude zaradený do funkčnej triedy C2 kategórie MO 7,5/40.

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje zokruhovanie komunikačného systému obce pri hospodárskom dvore PD Vlára tromi variantami: 1. nad dvorom, 2. prechod cez dvor a 3. pod dvorom.

Dopravné sprístupnenie ponukových plôch pre výrobu je riešené obslužnými komunikáciami funkčnej triedy C2, kategórie MO 8,0/40. V zmysle STN 73 6110 ide o obojsmerné komunikácie so šírkou vozovky 6,0m a obojstranným odvodňovacím prúžkom šírky 0,5m.

Ulica Pod Zábrehom má byť podľa konceptu prepojená s rekreačnou chalupárskou oblasťou Čakanov účelovou cestou kategórie MO 3,75/30. V zmysle STN 73 6110 ide

o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a výhybňami. Počas prípravy konceptu územného plánu bola uvedená komunikácia zrealizovaná.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

V zastavanom území obce je pozdĺž cesty I/57 na strane zástavby vybudovaný jednostranný chodník pre peších, ktorý je od vozovky komunikácie oddelený širokým líniovým pásom zelene so stromoradiím. Peší chodník cesty I/57 je prepojený so systémom peších chodníkov v obci v troch premosteniach cez vodný tok Vlára.

V samotnej obci sú čiastočne vybudované obojstranné pešie chodníky, v niektorých úsekoch oddelené od vozovky komunikácií líniovými pásmi zelene, a čiastočne sú vybudované jednostranné chodníky pre peších..

Pozdĺž Vlára je sústava účelových ciest, ktoré sa využívajú pre peší pohyb ako aj cyklodopravu.

V návrhu územného plánu sa počíta s prepojením existujúcich a navrhovaných lokalít bývania s plochami aktivít, občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu a ponukovými plochami pre výrobu systémom peších ťahov, ktoré zabezpečia bezkolízny pohyb chodcov.

V nových lokalitách rodinnej a bytovej zástavby sa počíta s vybudovaním jednostranných peších chodníkov šírky min. 1,5m pozdĺž obslužných komunikácií.

Pri prepojení ulice Pod Zábrehom s rekreačnou chalupárskou oblasťou Čakanov účelovou cestou sa počíta s jej využitím pre cyklodopravu k rekreačným oblastiam. Okrem toho koncept územného plánu počíta s ďalším rozvojom cyklotrás, čo korešponduje so zámermi ÚPN VÚC regiónu Trenčín vytvárať územné podmienky pre rozvoj považskej nadregionálnej cyklistickej trasy s pripojeniami na jednotlivé regionálne trasy.

Železničná doprava

ÚPN VÚC regiónu Trenčín predpokladá po dohode s ČR rozšíriť železničný hraničný priechod aj o nákladnú dopravu a to hlavne v súvislosti s plánovaným vybudovaním terminálu kombinovanej dopravy v lokalite Trenčianska Teplá.

Výhľadovo územnoplánovacia dokumentácia počíta s premiestnením existujúcej výpravnej budovy železničnej stanice na opačnú stranu trate z dôvodu kolízneho miesta pri prechádzaní cestujúcich zo smeru od obce, ktorý je prevládajúci. Tento zámer je naviazaný na uvoľnenie investičných zdrojov na úpravu železničnej trate č. 123.

Pri železničnej stanici je navrhnuté záchytné parkovisko pre cestujúcich. Po preložení železničnej stanice si spoločnosť Cemmac a.s. dorieši efektívnejšie a bezkolízne zavlečkovanie cementárne.

II. Údaje o výstupoch

2.1. Ovzdušie

Napriek zlepšeniu v uplynulých rokoch z hľadiska čistoty ovzdušia patrí riešené územie k zaťaženým oblastiam, nachádza sa tu jeden veľký a niekoľko stredných stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Najväčší zdroj znečisťovania ovzdušia je lom a cementáreň prevádzkovaná spoločnosťou Cemmac a.s. Horné Srnie so súvisiacimi prevádzkami, ktorá patrí medzi najväčších znečisťovateľov v kraji. Emisie znečisťujúcich látok majú dlhodobý klesajúci trend.

Ďalším zdrojom znečisťovania ovzdušia sú výrobné prevádzky umiestnené v bývalom areáli TOS na severnom okraji obce a poľnohospodárska výroba v PD Vlára. Najmä v zimnom období významne ovplyvňujú kvalitu ovzdušia lokálne kotle na vykurovanie inštalované v objektoch občianskej vybavenosti, hromadnej bytovej výstavbe ako aj rodinných domoch. Významným externým zdrojom znečistenia ovzdušia pôsobiacim prostredníctvom diaľkového prenosu je Vetropack Nemšová, s.r.o. zameraný na výrobu obalového skla, ktorý je tiež zaradený medzi veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

Líniovým zdrojom znečisťovania je cesta I/57 Nemšová – Bylnica a železničná trať č. 123.

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia predpokladá, že emisie znečisťujúcich látok budú klesať a kvalita ovzdušia sa bude postupne zlepšovať. Na dosiahnutie tohto cieľa sa počíta v rozvojových lokalitách s úplným prechodom na ušľachtilé palivá a v dlhodobom horizonte sa predpokladá aj využitie alternatívnych zdrojov energie.

Na zlepšenie kvality ovzdušia je navrhnutá výsadba izolačnej zelene, rekultivácia DP a zachovanie ekologicky významných segmentov prírody.

V dlhodobom horizonte sa tiež počíta s postupným utlmovaním ťažby cementárskych surovín a výroby cementu.

2.2. Voda

Obec Horné Srnie má vybudovanú kanalizačnú sieť pokrývajúcu celú obec. V miestnej časti Rybníky má vybudovanú vlastnú kanalizáciu, ktorá je zaústená do zberných potrubí DN 300 PVC ČOV Rybníky, odkiaľ je odpadová voda po vyčistení vypustená do toku Vlára. Kanalizácia v obci a ČOV sú prevádzkované Regionálnou vodárenskou spoločnosťou Vlára – Váh.

Odpadové vody z domácností v obci sú odvádzané z väčšej časti do jestvujúcej kanalizácie a z menšej časti do prídumových žump. Splaškové vody z obce sú zneškodňované v ČOV Nemšová, pod ktorou je odľahčovacia komora zaústená do Vlára.

Splašky odvádzané do prídomových žúmp sa zneškodňujú vyhňávaním a po čase sa vyvážajú na ďalšie čistenie do ČOV Nemšová.

Územnoplánovacia dokumentácia predpokladá, že doterajšia produkcia splaškových vôd z obce je 31 971 m³/rok do roku 2025 vzrastie na 52 386 m³/rok. Tieto splaškové vody budú odvedené a zneškodnené na ČOV Nemšová, ktorá má dostatočnú kapacitnú rezervu. Z nových lokalít bude odvedenie splaškových vôd zabezpečené novonavrhnutými uličnými zberačmi priľahlých ulíc. Novo navrhované rodinné domy rozmiestnené na voľných parcelách v uliciach obce sa napoja na zberače jestvujúcej uličnej kanalizácie domovými prípojkami.

2.3. Odpady

Odpady na území tvoria pri svojej činnosti podnikateľské subjekty vo výrobnnej sfére a službách, ako aj obyvatelia a samotná obec. Podnikateľské subjekty si zabezpečujú zhodnotenie a zneškodnenie odpadov vznikajúcich pri ich činnosti na vlastné náklady u oprávnených organizácií na základe zmluvných vzťahov v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z o odpadoch.

Zber a odvoz komunálneho odpadu od obyvateľstva je zabezpečovaný Obecným úradom Horné Srnie prostredníctvom spoločnosti Marius Pedersen a.s. v súlade so zákonom o odpadoch.

V katastri obce Horné Srnie sa nenachádza žiadna funkčná skládka odpadu. Skládka odpadov Čakanov, ktorá bola povolená za osobitných podmienok, ukončila svoju činnosť ešte pre nadobudnutím účinnosti súčasného zákona o odpadoch.

Cementáreň Cemmac využíva pri svojej činnosti ako náhradu fosílnych palív alternatívne palivá na báze odpadov. Zariadenie je prevádzkované v súlade s povolením IPKZ a je tiež zahrnuté v platnom Programe odpadového hospodárstva SR do roku 2015 ako aj pripravovanom POH trenčianskeho kraja ako zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov.

V obci Horné Srnie je zavedený separovaný zber odpadu. Separovaný zber sa vykonáva prostredníctvom kontajnerov na papier, plasty a sklo, ktoré sú rozmiestnené v obci. Zber vyseparovaných nebezpečných zložiek komunálneho odpadu (elektronický odpad, batérie, žiarivky) sa uskutočňuje 2x do roka po predchádzajúcom oznámení v obecnom rozhlase a pomocou plagátov. V súlade so zákonom o odpadoch bude potrebné postupne rozšíriť separovaný zber aj o ďalšie komodity.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle rozvoja navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii dôjde aj k primeranému nárastu produkcie komunálneho odpadu. Koncept územného plánu počíta s produkciou komunálnych odpadov na úrovni 600 t/rok v roku 2025.

Dokumentácia zahŕňa odporúčania rozširovať separovaný zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít. Biologický odpad sa momentálne nekompostuje, ale pripravuje sa výber lokality, kde bude umiestnené zariadenie na kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

2.4. Hluk a vibrácie

Najväčším zdrojom hluku je cementáreň prevádzkovaná spoločnosťou Cemmac. Technické zariadenia cementárne emitujú hluk pri ťažbe, spracovaní a preprave cementu.

Zdrojmi hluku a vibrácií sú aj ďalšie výrobné prevádzky v obci. Nadmerným hlukom však nie je zaťažovaná obytná zóna, nakoľko je od nich dostatočne vzdialená. Líniovým zdrojom hluku je automobilová a železničná doprava. Jej intenzita je vysoká a hlukom z nej je zaťažená najmä zástavba pozdĺž cesty I/57 a železničnej trate.

Pre obytné súbory stanovuje Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. najvyššie prípustnú hodnotu hladinu hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max. 60 dB(A). Hodnota 60 dB(A) bude pri predpokladanej intenzite dopravy v roku 2025 dosiahnutá vo vzdialenosti 69 m od osi cesty I/57 a 117 m od železničnej trate.

Novonavrhované obytné súbory sú navrhované v dostatočnej vzdialenosti od jestvujúcich trvalých zdrojov hluku, aby bolo zabezpečené dodržanie najvyšších prípustných hodnôt hladín hluku.

Pri jestvujúcej zástavbe územnoplánovacia dokumentácia navrhuje na zníženia hluku a vibrácií opatrenia vo forme výsadby izolačnej zelene.

2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky, 2002 územie okolo Horného Srnia patrí do oblastí so stredným radónovým rizikom.

Na území obce nie sú umiestnené zdroje žiarenia.

Podľa seizmometrickej mapy Slovenska (STN 730036/97) sa dotknuté územie nachádza v rajóne so seizmickou intenzitou 6° stupnice SMK-64. Podľa uvedenej STN sa územie nachádza v zdrojovej oblasti seizmického rizika 4 so základnou hodnotou seizmického zrýchlenia $a_r=0,3 \text{ m.s}^{-2}$. V rámci územia Slovenska ide o stredné resp. nižšie hodnoty seizmického ohrozenia.

Územnoplánovacia dokumentácia obce Horné Srnie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

2.6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Horné Srnie relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Horné Srnie leží na slovenskej strane Bielych Karpát, v ústí Vlárskoho priesmyku na strednom Považí, približne na 18 stupni východnej zemepisnej dĺžky a na 49 stupni severnej zemepisnej šírky. Rozloha celej obce je 2726 ha. Je typickou pohraničnou oblasťou, ktorej chotár susedí s chotármi obcí patriacimi nielen do vlastného okresu a kraja, ale aj Zlínskeho kraja v Českej republike. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku cca 220 m v údolí Vláry a najvyšší 700 m nad morom dosahuje na severozápadnom okraji katastra. Stred obce má nadmorskú výšku 257 metrov nad morom. Horné Srnie je vzdialené od Trenčína 23 km a od Nemšovej 4 km.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Trenčín a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Katastrálne územie obce Horné Srnie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú Nemšová – na juhu
- k.ú Borčice – na juhovýchode
- k.ú Bolešov – na východe
- k.ú Krivoklát – na severovýchode
- k.ú Vršatecké Podhradie – na severovýchode
- k.ú. Horná Súča – krátky úsek na západe

Na severe hraničí katastrálne územie obce so Zlínskym krajom v Českej republike.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa územnoplánovacej dokumentácie

2.1. Horninové prostredie

Inžiniersko – geologické vlastnosti

Geologickú stavbu okolia záujmového územia tvoria flyšové vrstvy paleogénu vonkajších Karpát, tvorené pieskovecami a piesčitými ílovcami. Nižšie sú položené rajkovecké vrstvy paleocénneho veku, vyššie na SZ okraji katastra sú svodnícke a nivnické vrstvy datované do paleocénu – eocénu. Paleogén bradlového pásma je zastúpený pročskými a jarmutskými vrstvami na SV okraji územia, tvorenými pieskovecami, ílovcami a zlepenkami a na JV okraji katastra flyšom, tvoreným ílovcami, slieňovcami, pieskovecami a zlepenkami. Mezozoikum bradlového pásma tvoria ostrovy vrstevnatých ílovitých a rohovcových vápencov pieninského súvrstvia a škvŕnitých, krinoidových a hľuznatých vápencov čorštynskej sekvencie v hornej časti územia a plošný výskyt vápnitých pieskovcov, škvŕnitých a hľuznatých vápencov a radiolaritov kysuckej sekvencie na južnom okraji katastra. Kvartérny pokryv tvorí prevažne nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín, na južnom okraji katastra sú zastúpené deluviálne sedimenty vcelku, tvorené hlinitými, hlinito-piesčitými, hlinito-kamenitými, piesčito-kamenitými až balvanovitými svahovinami a sutinami.

Geodynamické javy

Z geodynamických javov sa v území alebo jeho okolí vyskytujú javy, ktoré sú typické pre flyšové pohoria na Slovensku. Je to predovšetkým bohatý výskyt svahových deformácií, predovšetkým soliflukcie, zosuvov rozličných typov a rozmerov, alebo aj rozsiahlejších zosuvných území. Vyskytujú vo svahoch údolia, predovšetkým však v okolí bradiel pri osade Čakanov.

Z hľadiska seizmicity je záujmové územie pomerne stabilné. Podľa seizmometrickej mapy Slovenska (STN 730036/97) sa dotknuté územie nachádza v rajóne so seizmickou intenzitou 6° stupnice SMK-64. Podľa uvedenej STN sa územie nachádza v zdrojovej oblasti seizmického rizika 4 so základnou hodnotou seizmického zrýchlenia $a_r=0,3 \text{ m.s}^{-2}$. V rámci územia Slovenska ide o stredné resp. nižšie hodnoty seizmického ohrozenia.

Ložiská nerastných surovín

V minulosti bolo v údolí Vláry otvorených niekoľko menších lomov, ktoré boli využívané pri výstavbe železničnej trate a štátnej cesty, ktoré vedú údolím Vláry. V súčasnosti je využívané ložisko na lokalite Ostrá Hôrka nad obcou Horné Srnie. Ide o lom značných rozmerov s viacerými ťažobnými priestormi a etážami. V tomto priestore sú banským úradom evidované tri ložiská nerastných surovín - vápenec ostatný, slieň a sialitické suroviny. Ložisko tvorí päť ložiskových úsekov (Ostrá hora, Skalica-Samašky, Salaš, Dlhé Pole, Východné Bradlo). Ťažobnou organizáciou je CEMMAC a.s., Horné Srnie. Pri

súčasnóm množstve ročne vyťaženej suroviny sa predpokladá životnosť týchto ložísk na 10 - 15 rokov.

Geomorfologické pomery

Územie Horného Srnia je v systéme geomorfologických jednotiek zaradené do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-Moravské Karpaty, celkov Biele Karpaty a Považské Podolie a subcelkov Súčanská vrchovina, Kobylínáč, Ilavská kotlina a Bielokarpatské podhorie.

Z geomorfologického hľadiska predstavujú Biele Karpaty na území katastra vrchovinový až hornatinový reliéf, oblasť Považského podolia reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z hľadiska morfologicko-morfometrického členenia predstavuje reliéf Bielych Karpát zväčša silne členitú vrchovinu, na SV okraji katastra sa strieda veľmi silne členitá vrchovina a stredne členitá nižšia hornatina. Reliéf Považského podolia tvorí na záujmovom území stredne a silne členitá pahorkatina. Údolie Vlárky na území Bielych Karpát má tvar prielomovej nekaňonovitej doliny, ostatné toky majú tvar hlbokých V dolín bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou, v oblasti Považského podolia majú tvar úvalinovitých dolín a úvalín kotlín a brázd, v údolí Vlárky sú vyvinuté recentné agradačné valy.

2.2. Klimatické pomery

Z hľadiska klimatických pomerov leží prevažná časť dotknutého územia v oblasti mierne teplej, podoblasti mierne vlhkej, okrsku dolinovom a pahorkatinnom. Len najjužnejšia časť územia leží v oblasti teplej, podoblasti mierne vlhkej, okrsku s miernou zimou.

Zrážky

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje aj vegetačné pomery sú zrážky. Ich rozloženie je nerovnomerné, závisí najmä od nadmorskej výšky a konfigurácie terénu voči smeru vetrov. Maximum zrážok sa vyskytuje v júli, minimum v januári. Snehová pokrývka trvá 80 - 100 dní v oblasti Ilavskej kotliny, 100 - 120 dní v oblasti Bielych Karpát, pričom jej výška v prvom prípade dosahuje 25 - 40 cm, v druhom 50 - 75 cm. Evapotranspirácia je maximálna v letných mesiacoch a dohromady predstavuje od 500 mm v hornatej časti územia po 600 mm v údolí Váhu. Ide o 2/3 až 3/4 celoročného úhrnu zrážok. Priemerný ročný úhrn zrážok v posudzovanom území sa pohybuje od 640 do 850 mm. Priemerný počet dní so zrážkami viac ako 1 mm je cca 95 – 100 dní, počet dní so zrážkami viac ako 5 mm je 40 a počet dní so zrážkami nad 10 mm je 17.

Tab. 1 Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm (1961-1990)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Horné Srnie	32	48	66	62	30	49	205	45	124	19	76	69	825

Zdroj: SHMÚ

Teplota

Priemerné ročné teploty v kotlinovej časti územia sa pohybujú okolo 8,5 - 9,0 °C, v horských častiach 7,5 - 8 °C. Najteplejším mesiacom je júl (16 až 18,5°C) a najchladnejším mesiacom je január (-2,0 až - 3,0°C). Tabuľky udávajú ročný priebeh teplôt z meteorologickej stanice Brumov-Bylnice, ktorá je situovaná severozápadne od študovaného územia a stanice Trenčín, umiestnenej južne od záujmového územia.

Tab. 2 Dlhodobé mesačné a ročné priemery teplôt v °C (1961-1990)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Brumov-Bylnice	-2,6	-0,8	2,9	7,8	12,7	16,1	17,4	16,7	13,1	8,6	3,8	-0,6	7,9

Zdroj: ČHMÚ

Tab. 3 Dlhodobé mesačné a ročné priemery teplôt v °C (1961-1990)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Trenčín	-2,3	0,3	4,2	9,2	14,1	17,0	18,4	17,9	14,1	9,3	4,0	-0,5	8,9

Zdroj: SHMÚ

Veternosť

Okolie Horného Srnia nepatrí k nadmerne veterným územiám. Prevláda severné a severozápadné prúdenie vzduchu, bezveterných dní v roku je 32. Nasledujúca tabuľka uvádza častosť smerov vetra v % na meracej stanici v Trenčíne.

Tab. 4 Veterná ružica pre oblasť Trenčín (2007)

Početnosť smerov vetra v %							
S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
17,3	11,4	7,2	14,2	11,4	15,2	9,0	14,3

Zdroj: SHMÚ

2.3. Ovzdušie

Stav znečistenia ovzdušia

Ovzdušie je jedna z neoddeliteľných zložiek životného prostredia. Medzi jedných z najväčších znečisťovateľov ovzdušia patrí človek a jeho aktivity, ktoré môžu byť príčinou mnohých environmentálnych problémov.

Topografia terénu má podstatný vplyv na rozptyl škodlivín v ovzduší a jej význam sa môže pozorovať hlavne v údoliach a kotlinách, ale tak isto aj v homogénnej mestskej zástavbe. Rôznorodosť budov, smery ulíc, šírka ulíc, spojená zástavba spôsobujú tvorbu vírov a dochádza k deformáciám smeru a rýchlosti vetrov v dôsledku čoho v záveterných častiach obce dochádza k lokálnemu zhoršeniu kvality ovzdušia. Termicky podmienená cirkulácia vzduchu môže spôsobiť prúdenie vzduchu z okrajových častí obce do centra, kde je už kvalita ovzdušia zhoršená najmä splodinami z dopravy. Stav kvality ovzdušia odrážajú imisie, t.j. škodliviny, ktoré sa nachádzajú v atmosfére. Ide predovšetkým o látky, ktoré bezprostredne sú v kontakte so živou zložkou a môžu ich vo zvýšených koncentráciách ohroziť.

Oblasť Horné Srnie nepatrí z hľadiska kvality životného prostredia medzi príliš zaťažené územia Slovenska. Oblasť patrí k oblastiam so stredným znečistením ovzdušia. Vplyv na kvalitu ovzdušia má predovšetkým priemyselná výroba a doprava.

Podľa zoznamu skupín zón a aglomerácií na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia v roku 2002, ktorý uverejnilo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany ovzdušia, na základe v tom čase platného zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z. z. patrí Trenčiansky kraj do 1. skupiny - Zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie pre znečisťujúcu látku oxid siričitý, PM_{10} , ďalej do 3. skupiny - Zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia pod limitnými hodnotami, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie pre znečisťujúce látky oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý, benzén.

Stav ovzdušia v Hornom Srní ovplyvňuje najmä veľký zdroj znečistenia ovzdušia z priemyselnej prevádzky CEMMAC a.s. Horné Srnie. Okrem stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia sa významnou mierou na znečisťovaní ovzdušia podieľa automobilová doprava.

Územím prechádza neelektrifikovaná jednokoľajná trať 123 Trenčianska Teplá – Vlársky průsmyk a cesta I/57 Nemšová – Bylnice s počtom 6 000 – 7 000 jednotkových vozidiel za 24 hodín v roku 1995.

Priemerná ročná koncentrácia NO_2 je 5 – 20 $\mu g \cdot m^{-3}$. Priemerná ročná depozícia N (NO , NO_2) je 800 – 1 000 $mg \cdot m^{-2}$. Priemerná ročná koncentrácia SO_2 je < 5 – 15 $\mu g \cdot m^{-3}$, priemerná ročná depozícia S (SO_2 a sírany) je 1 500 – 2 000 $mg \cdot m^{-2}$. Ide prevažne o hodnoty v dolnej a strednej časti stupnice. Priemyselná prevádzka firmy CEMMAC a. s., Horné Srnie, v ktorej sa spracovávajú sialitické suroviny a slieň na výrobu cementu a

ostatný vápenec na využitie v poľnohospodárstve a cementárstve. Podľa zverejňovaných údajov spoločnosť Cemmac neprekračuje emisné limity znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia. Emisie znečisťujúcich látok majú dlhodobý klesajúci trend.

2.4. Vodné pomery

Povrchové vody

Riešené územie leží v povodí rieky Váh. Povrchové vody sú odvodňované riekou Vlára a jej obojstrannými prítokmi – potokmi Vlárka, Sietne, Branným a Čakanovským potokom a bezmennými prítokmi.

Najvyššie priemerné mesačné prietoky dosahuje rieka Vlára vo februári až marci a najnižšie v auguste až októbri. Vlára má snehovo-dažďový režim odtoku a je riekou stredohorskej oblasti. Podružné zvýšenie sa na tokoch prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy.

Tab. 5 Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Vlára Stanica: Horné Srnie riečny kilometer 4,60													
Qm	1,111	10,45	13,38	5,300	1,352	0,918	1,252	0,815	0,279	0,233	3,083	1,826	3,305
Qmax 2000	43,89					Qmin 2000 0,140							
Qmax 2006	136,30					Qmin 2006 0,404							
Qmax 1961-2005	383,00					Qmin 1961-2005 0,075							

Zdroj: SHMÚ

V skúmanom území, ani v jeho okolí sa nenachádzajú žiadne významné vodné plochy - nádrže. Najbližšou väčšou vodnou plochou je Dubnické štrkovisko cca 6 km juhovýchodne od dotknutého územia.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie patria podzemné vody v mapovanom území do regiónov:

- QN 037 Kvartér a neogén Ilavskej kotliny
- PM 040 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a severovýchodná časť Bielych Karpát
- PM 041 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma povodia Vlára

Hydrogeologické pomery územia podmieňuje litologické zloženie a geologická stavba. Dané územie vyplňajú pieskovce ílovce s veľmi slabou puklinovo-vrstvovou priepustnosťou a minimálnym zvodnením a pestré vápence s dobrou pórovo-puklinovou

priepustnosťou a minimálnym zvodnením, v nive Vlára štrky a piesky s veľmi dobrou až dobrou pórovou priepustnosťou a vysokým zvodnením.

Prietoknosť a hydrogeologická produktivita ílovcov a vápencov je nízka ($T < 1 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) až mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), v oblasti nivy Vlára veľmi vysoká ($T > 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5, na západnom okraji až 10 m hlboko. Vo väčšine územia je využiteľné množstvo podzemnej vody $0,20 - 0,49 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, na južnom okraji $5,00 - 9,99 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Tak ako pri povrchových, aj pri podzemných vodách vykazuje celá oblasť s výskytom flyšových vrstiev deficit vodných zdrojov. Nevhodné kolektorské vlastnosti flyšových vrstiev, spolu so špecifickými tektonickými pomermi spôsobujú rýchle odtekanie zrážok formou povrchového alebo podpovrchového odtoku. To spôsobuje výrazný deficit vodných zdrojov, čo zaraďuje z vodohospodárskeho hľadiska túto oblasť medzi málo významné oblasti.

Na základe bilančných prepočtov a údajov z hydrogeologických prieskumných vrtov sa zásoby podzemných vôd v tomto rajóne odhadujú maximálne na 30 - 40 $\text{l} \cdot \text{s}^{-1}$. Z nich sa v súčasnosti využíva 14 $\text{l} \cdot \text{s}^{-1}$ vo vodnom zdroji Stará Rieka, situovanom v nive Vlára nad Horným Srním. Vodný zdroj má vytýčené pásma hygienickej ochrany I. stupňa a II. stupňa vnútorné aj vonkajšie. Štrkopiesčité náplavy v nive Vlára vo všeobecnosti vykazujú vysoké hodnoty koeficientu filtrácie a z hydrogeologického hľadiska sa správajú ako významný kolektor podzemných vôd, ktorý je dopĺňaný najmä povrchovou vodou z nezakolmatovaného koryta Vlára, ale taktiež skrytými prestupmi podzemnej vody do nivy Vlára zo svahov údolia.

Minerálne a geotermálne vody

V Hornom Srní sa nachádza zdroj minerálnej vody označovaný ako Prameň v poľnej časti Kopaná TE-15 (miestny názov Kyselka). Prameň má minimálnu výdatnosť, avšak typické chemické zloženie. Ide o hydrouhličitanovú, sodnú vodu, zaujímavým je zvýšený obsah kyseliny boritej. Využívaný je len na individuálne zásobovanie domácností. Ide o slabo mineralizovanú, hydrouhličitanovú, sodnú, uhličitú vodu, so zvýšeným obsahom kyseliny boritej, s celkovou mineralizáciou vyše 3 300 $\text{mg} \cdot \text{l}^{-1}$ (z toho HCO_3 viac ako 2 200 $\text{mg} \cdot \text{l}^{-1}$).

Vodohospodársky chránené územia

Dotknuté územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie. Hranica najbližšej CHVO Strážovské vrchy (vyhlásená Nariadením vlády SSR č. 1387/1987 Zb.) sa nachádza cca 13 km od Horného Srnia.

Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd v sledovanom území je negatívne ovplyvnená predovšetkým zdrojmi znečistenia ležiacimi mimo SR. Predpokladá sa, že ide o znečistenie, ktorého hlavným pôvodcom sú sídla v časti povodia Vlára ležiacej v ČR, resp. poľnohospodárska a priemyselná výroba v tejto časti povodia. Z jednorazových meraní realizovaných v minulosti boli občasne alebo aj trvalo zvýšené hodnoty niektorých chemických zlúčenín. Zvýšený obsah SO_4^- môže byť spôsobený prírodnými procesmi (chemická reakcia vody s minerálmi obsahujúcimi síru (pyrit - FeS_2 , sadrovec - $\text{Ca}(\text{SO}_4)_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, anhydrit - CaSO_4). Vzhľadom na jeho mierne zvýšený obsah oproti iným tokom v prostredí flyšových súvrství však môže ísť o prejav antropogénneho vplyvu. Jednoznačným znakom ovplyvnenia antropogénnou činnosťou sú zvýšené obsahy fosforečnanov, ktoré sa tu objavujú vo vzorkách. Vzhľadom na obmedzenie využívania umelých hnojív v poľnohospodárstve ich pôvod možno hľadať najmä v používaní bežných prácich prostriedkov.

Sumarizáciou znečistenia povrchových vôd je ich hodnotenie z hľadiska noriem posudzujúcich ich kvalitu. Podľa meraní na začiatku 90-tych rokov dosahovala Vlára na profile vo svojom ústí v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu II. stupeň znečistenia, v skupine základných chemických a fyzikálnych ukazovateľov IV. stupeň znečistenia, v doplňujúcich chemických ukazovateľoch V. stupeň znečistenia a v biologických a mikrobiologických ukazovateľoch V. stupeň znečistenia. Kvalita vody sa v súčasnosti mierne zlepšila a znečistenie sa v znížilo na hodnoty III. resp. IV. stupňa.

Na chemizme podzemných vôd sa popri vplyve litologického zloženia podložia, hydrogeologických pomerov, vegetačného pokryvu prejavuje aj antropogénny vplyv. Základné charakteristiky chemického zloženia vôd sa formujú už mimo posudzovaného územia. Ide o vodu stredne mineralizovanú (428 mg.l^{-1}). Základný chemizmus vody je charakterizovaný prevládajúcimi kationmi Ca^{2+} , menej Mg^{2+} a Na^+ resp. aniónmi HCO_3^- , menej SO_4^- . Je odrazom prirodzených pochodov, ktoré prebiehajú v prírodnom prostredí povodia. V súčasnosti možno konštatovať zvýšený obsah SO_4^- môže byť v tomto prípade spôsobený aj chemickými reakciami s minerálmi obsahujúcimi síru (pyrit - FeS_2 , sadrovec - $\text{Ca}(\text{SO}_4)_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, anhydrit - CaSO_4), ktoré sa vyskytujú vo flyšových súvrstviach

Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky, 2002 územie okolo Vlára patrí medzi oblasti s nízkou úrovňou znečistenia podzemných vôd.

2.5. Pôdne pomery

Pôdne typy

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. Kvalita pôdneho krytu je výrazným činiteľom podmieňujúcim existenciu určitých typov rastlínstva a živočíšstva v krajine.

Z hľadiska typov pôd je riešené územie katastra Horné Srnie značne diferencované. Veľká pestrosť klimatických a hydrologických pomerov, ako aj rôzny geomorfologický

vývoj územia a veľká variabilnosť materských hornín podnietili značnú rôznorodosť aj v zastúpení jednotlivých pôdných typov v oblasti. Zatiaľ čo v teplejšej a suchšej časti územia (na úpätí Bielych Karpát a v Ilavskej kotline) je možné sledovať vznik intenzívnejších humifikačných pôdných procesov, vo zvyšnej časti územia výraznejšie prevládajú zrážky nad výparom, čo podporuje ilimerizačné pôdne procesy.

Jednoznačne dominantným typom pôd v oblasti sú kambizeme (hnedé pôdy), ktoré zastupuje viacero subtypov. Ide najmä o kambizeme rendzinové, ktoré sa vyskytujú v oblastiach s výskytom karbonatických hornín v podloží. Ďalej sú v rámci tohto typu časté aj kambizeme typické nasýtené a to najmä na svahových sedimentoch nekarbonatických hornín a kambizeme psefitické, na nespevnených sedimentoch - sutiach a štrkoch. Z viacerých ďalších typov pôd majú ešte významnejšie zastúpenie rankre (v oblasti flyšových hornín), rendziny (na karbonátoch v oblasti bradlového pásma) a pararendziny (najmä v oblasti príbradlového flyšu so zvýšeným výskytom slieňov, slieňovcov a ílovcov). Po obvode Bielych Karpát na sprašových hlinách a sprašiach vystupujú najmä luvizeme (ilimerizované pôdy). V nive rieky Vlára prevládajú pôdne typy fluvizemí (nivné pôdy), pričom možno predpokladať i výskyt fluvizeme typickej a fluvizeme psefitickej, prípadne v miestach s vyššou hladinou podzemnej vody aj fluvizeme glejovej.

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Pôdy sú v prevažnej časti územia hlinité, menej piesčito-hlinité a ílovito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), na severnom okraji stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je nízkej až strednej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nízke hodnoty (7, 8, 9 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 31, 30 – 21 a 20 – 11 – najmenej produktívne pôdy v stupnici 100 – 1). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je stredný (1,8 – 2,3 %) až vysoký (> 2,3 %). Pôdna reakcia je v údolí Vlára slabo alkalická (7,8 – 7,3 pH) až neutrálna (7,3 – 6,5 pH), vo zvyšnej časti katastra slabo (6,5 – 6,0 pH), stredne (6,0 – 5,5 pH) až silno kyslá (5,5 – 5,0 pH).

Podľa atlasu krajiny Slovenskej republiky (SAŽP, 2002) oblasť okolia Horného Srnia patrí medzi územia s relatívne čistými pôdami. Kontaminácia pôd sa prejavuje najmä v kotlinovej časti posudzovaného územia. Tento problém vznikol v minulosti pri preexponovanom využívaní umelých hnojív v poľnohospodárstve, čo bolo ešte umocnené existenciou vysokých emisných limitov a prašnosťou, ktoré vykazovala cementáreň v Hornom Srní. V súčasnosti sú oba tieto faktory značne potlačené, nepredstavujú obzvlášť výrazný problém a ich plošné pôsobenie v súčasnosti doznieva. V blízkosti komunikačných trás ostáva problémom zimná údržba ciest a emisie splodín automobilov.

2.6. Fauna a flóra

Kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika vegetácie riešeného územia

Z hľadiska fyto geografického členenia Slovenska (Futák, 1980) patrí dotknuté územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) obvod západobeskydskej flóry Beschidicum occidentale, okres Západobeskydské Karpaty, podokres Biele Karpaty, severná časť (Futák, 1980).

Potenciálna vegetácia

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu stavbou dotknutého územia (t.j. rastlinné spoločenstvá, ktoré by sa v území prirodzene vyskytovali bez ovplyvnenia človekom) tvoria nasledovné jednotky (Michalko, 1986):

- lužné lesy podhorské a horské – táto jednotka združuje potrebné jelšové a jaseňovo-jelšové lužné lesy podzväzu Alnenion glutinoso-incanae Oberd. 1953, spoločenstvá krovitých vrb zväzu Salicion triandrae T. Müller et Görs 1958 a všetky ich vývojové štádiá, ktoré sa prirodzene vyskytovali pozdĺž rieky Vlára od štátnej hranice približne po obec Horné Srnie.
- dubovo-hrabové lesy karpatské podzväzu Carpinenion – v minulosti pokrývali celé údolie Vlára.

Podľa aktualizovaného spracovania potenciálnej prirodzenej vegetácie (Atlas krajiny SR, 2002) sú pre dotknuté územie typické jelšové lesy na nivách podhorských a horských tokov (jednotky Alnetum glutinosae, Aegopodio-Alnetum, Salicion triandrae p.p., Salicion eleagni). Tieto potenciálne vegetačné jednotky sú v kontakte s dubovo-hrabovými lesmi karpatskými (Carici pilosae – Carpinetum).

Súčasný stav vegetácie

Súčasný charakter vegetácie v rámci riešeného územia je výsledkom pretvorenia krajiny činnosťou človeka, ktorá viedla k premene prirodzených pôvodných lesných porastov na poľnohospodársku krajinu, sídla a sekundárne lesy. Reálny rastlinný kryt predstavuje mozaiku rôznych typov lesnej a nelesnej vegetácie prevažne sekundárneho charakteru, výrazne antropogénne ovplyvnenej. Iba lokálne sa zachovali fragmenty prirodzenej vegetácie. Z hľadiska výškovej zonácie patrí riešené územie do bukovo-dubového lesného vegetačného stupňa.

Kompaktné lesné porasty sa rozprestierajú najmä v severnej a západnej časti územia. Porasty sú len lokálne prerušované prevažne antropogénnymi líniami a malými lúčnymi enklávami. Ide prevažne bukové, menej dubovo-hrabové a dubové porasty, v severnej a južnej časti zmiešané prevažne s ďalšími listnácmi, lokálne aj ihličnatými druhmi drevín. Svojim zložením a štruktúrou zväčša zodpovedajú potenciálnej prirodzenej vegetácii, len lokálne sa vyskytujú umelo založené monokultúry ihličnatých drevín. Prevažná väčšina

lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ochranné lesy sa nachádzajú len lokálne na menších plochách.

Rozšírenie nelesnej drevinovej vegetácie je v poľnohospodárskej krajine rozdelené nerovnomerne. Lepšie zastúpenie je v severozápadnej lúčnej časti poľnohospodárskej krajiny, menej v juhovýchodnej oráčinovej časti, celkovo však možno konštatovať, že až na najvýchodnejšie výbežky je krajina z hľadiska rozšírenia nelesnej drevinovej vegetácie v dobrom stave. Vegetácia predstavuje najmä líniovú zeleň na medziach, úvozoch a stržiach, pozdĺž železnice, okolo potokov, pomerne rozsiahly výskyt má aj skupinová, hlúčiková, falangovitá až plošná vegetácia. V porovnaní s celoslovenskými pomermi predstavuje posudzované územie krajinu s dobrým zastúpením rozptýlenej stromovej zelene, pričom juhozápadný okraj katastra zasahuje do stupňa so stredným zastúpením stromov. Pri porovnaní zastúpenia rozptýlenej krovinovej zelene predstavuje územie katastra krajinu so stredným, juhozápadný okraj katastra až veľmi dobrým zastúpením krovín. Z hľadiska drevinového zloženia prevláda najmä buk (*Fagus sylvatica*), dub letný (*Quercus robur*), breza (*Betula pendula*), topol osikový (*Populus tremula*), hrab (*Carpinus betulus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), na južnom okraji aj borovica lesná (*Pinus sylvestris*), v líniovej nelesnej drevinovej vegetácii sa uplatňuje najmä trnka (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), ruža šíповá (*Rosa canina*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), drieň (*Cornus mas*), klokoč peristý (*Staphyllea pinnata*), lieska (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*) či krušina jelšová (*Frangula alnus*). V okolí kopaníc je častá jarabina oskorušová (*Sorbus domestica*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou, purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), vzácnejšie jelšou sivou (*Alnus incana*), a čremchou (*Padus avium*).

Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, malá časť z nich je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, značná časť na podhorí Bielych Karpát naopak degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania. Na plochách strmších strání alebo zamokrených plôch v alúviách je veľmi hodnotná xerothermná alebo močiarna vegetácia, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia.

Oráčiny zaberajú južnú a východnú časť poľnohospodárskej plochy katastra, sú prevažne veľkoblokové, no nie veľkého rozsahu. Časť oráčin je osiata trvalými kultúrami. Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú na plochách strání a záverov dolín, kde sú medznaté svahy, ako aj na ostatných miestach, kde sú pestré početné skupiny prirodzenej mimolesnej drevinovej zelene.

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod., lokálne aj nadmerne využívané plochy (priehony dobytky, okolie napájadiel), ako aj plochy v dobývacom priestore a malých opustených lomoch. Prirodzené plochy bez vegetácie predstavujú malé plochy obnažených skál v krajine a štrkové náplavy rieky Vlára.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových

záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Prirodzené drevinové štruktúry okolitej krajiny lokálne zasahujú aj do okrajových častí intravilánu.

Živočíšstvo riešeného územia

Z hľadiska fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) patrí dotknuté územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) obvod západobeskydskej flóry Beschidicum occidentale, okres Západobeskydské Karpaty, podokres Biele Karpaty, severná časť (Futák, 1980).

Zo zoogeografického hľadiska je územie súčasťou zóny listnatých hájov (zona nemorum) Eurosibírskej podoblasti, vďaka antropogénnej činnosti v minulosti i dnes (odlesnenie nivy a predhorí), tu prenikli a prenikajú faunistické prvky zo zóny stepí (zona tesquorum). Vo väčšej miere to platí pre faunu bezstavovcov, než pre stavovce.

Spoločenstvá bezstavovcov zodpovedajú metaritrálu, prípadne epiritrálu. Vyskytujú sa tu viaceré druhy náročné na pomerne čistú vodu. Napríklad z kôrovcov je početný krivák obyčajný (*Rivulogammarus fossarum*), hlavne v prítokoch (Vlárka) žije rak riečny (*Astacus astacus*). Z podeniek (Ephemeroptera) boli pri Sidónii zistené *Baetis rhodani*, *Ecdyonurus subalpinus* a *Ephemerella ignita*. Potočníky (Trichoptera) vo Vlære reprezentuje napríklad *Rhyacophila obliterata*, *Halesus digitatus*, *Plectrocnemia conspersa* a viacero druhov z rodu *Hydropsyche* (napr. *H. saxonica*) a *Hydroptila*.

Z vážok (Odonata) sú tu početné bežnejšie druhy, ako hadovky (*Calopteryx* spp.), zo vzácnjších a ohrozených druhov tu žije napríklad klinovka čiernonohá (*Onychogomphus forcipatus*), druh národného významu. Hlavne v úsekoch znečistených splaškovými vodami boli zaznamenané aj muškovitité (dvojkřídlavce – Diptera), napríklad *Simulium ornatum* pri Sidónii. Kolmé brehy miestami osídľujú vzácne druhy blanokřídlého hmyzu (Hymenoptera), napríklad *Mimumesa atratina*, na výhrevné štrkové lavice je zas viazaná hrabavka *Anoplius concinus*. Rovnokřídlý hmyz (kobyľky a koníky) v nive Vlary reprezentujú bežné druhy, napríklad kobylka zelená (*Tettigonia viridissima*), ale na štrkových laviciach žije aj pomerne vzácny koník *Tetrix sabulosa*. Hlavne v príbrežných tŕňkách sa vyskytujú viaceré druhy vodných bzdôch (Heteroptera) a vodné chrobáky (Coleoptera), napríklad potápniky (*Dytiscus* spp.) či krútnavce (*Gyrinus* spp.). Zo suchozemských druhov chrobákov možno spomenúť tvrdoňa deväťsilového (*Liparus glabrirostris*), ktorý sa vyvíja na deväťsile, a fuzáča vrbového (*Lamia textor*), viazaného svojím vývinom na vrby. Motýle (Lepidoptera) popri Vlære reprezentujú bežné druhy babôčok, perlovcov, očkánov a pod., z druhov európskeho významu sa hlavne na lesných okrajoch a popri prítokoch vyskytuje spriadač kostihojový (*Euplagia* = *Callimorpha quadripunctaria*).

Veľmi dobre je vo Vlære preskúmaná ichtyofauna. V nadväznosti na Váh, ktorý má v tejto časti Považia ichtyofaunu typickú pre mrenové pásmo (typ *Barbus* - *Chondrostoma*),

je aj Vlára osídlená rybím spoločenstvom typu *Barbus - Chondrostoma - Leuciscus*. Okrem charakteristických druhov rýb (*Pisces*) – mreny severnej (*Barbus barbus*), podustvy severnej (*Chondrostoma nasus*) a jalca hlavatého (*Leuciscus cephalus*), bolo vo Vlære zaznamenaných ďalších 18 druhov rýb. Kaprovité ryby, okrem troch spomenutých druhov, tu reprezentujú ešte belička európska (*Alburnus alburnus*), čerebľa pestrá (*Phoxinus phoxinus*), hrúz škvrnitý (*Gobio gobio*), kapor rybníčný (*Cyprinus carpio*), lieň sliznatý (*Tinca tinca*), ploska pásavá (*Alburnoides bipunctatus*) a plotica červenooká (*Rutilus rutilus*). Bentické druhy rýb sú zastúpené veľmi početným slížom severným (*Barbatula barbatula*) z čeľade slížovité a vzácnym plížom vrchovským – zlatistým (*Sabanejewia balcanica* = *S. aurata*) z čeľade plížovité, čeľaď hlaváčovitá reprezentuje hlaváč bielo plutvý (*Cottus gobio*). Dravé druhy sú tu pomerne vzácné. Ojedinelo sa tu vyskytuje štika holarktická (*Esox lucius*) a zo salmonidov pstruh potočný (*Salmo trutta* m. *fario*). Najvzácnejším rybím druhom vo Vlære je plíž vrchovský, v „červenom zozname“ rýb Slovenska (Koščo, Holčík, 2008) bol zaradený medzi takmer ohrozené druhy. Spolu s hlaváčom bielo plutvým patrí medzi druhy európskeho významu, pre ktoré sa vyhlasujú chránené územia (Smernica č. 92/43/EHS).

Pomerne dobré podmienky v území nachádzajú obojživelníky (*Amphibia*). Z chvostnatých obojživelníkov sem z lesných porastov preniká bežná salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), len celkom nedávno tu bol v novovybudovanom liahnisku zistený aj mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), ktorý sa vyskytuje aj na lokalite Čakanov. Je veľmi pravdepodobné, že sa v pririeknych priesakových vodách môže vyskytovať aj mlok horský (*Triturus alpestris*). Zo žiab patrí k bežným druhom nielen skokan hnedý (*Rana temporaria*), ale aj európsky významná kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). Ojedinelo sa vyskytuje aj skokan štíhly (*R. dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Údolie Vlára i priľahlé lesné porasty patria k najvýznamnejším lokalitám s výskytom užovky stromovej (*Elaphe longissima*) v celých Bielych Karpatoch, na riekú a okolité mokrade je viazaná aj užovka obojková (*Natrix natrix*). Z ďalších plazov (*Reptilia*) možno spomenúť jaštericu krátkohlavú (*Lacerta agilis*), ktorá je pomerne bežná na pasienkoch a lúkach v nive i okolí, ako aj slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*), ktorý viac inklinuje k lesným porastom a krovinám.

Avifaunu tu reprezentujú mnohé bežné druhy typické pre ekotóny na styku medzi lesom a poľnohospodárskou krajinou. Vtáčie spoločenstvo je obohatené o druhy viazané na samotnú riekú. Medzi najpočetnejšie patria viaceré druhy spevavcov, ako napríklad penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), drozd čierny (*Turdus merula*) a plavý (*T. philomelos*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), sýkorky (*Parus* spp.) a pod. Na samotnú Vlára, resp. štrkové lavice a brehové porasty, sú viazané napríklad tieto druhy: kulík riečny (*Charadrius dubius*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), trasochvost biely (*Motacila alba*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*) či kačica divá (*Anas platyrhynchos*). Za potravou sem zaletujú aj bocian biely (*Ciconia ciconia*) a čierny (*C. nigra*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), čajka smeživá (*Larus ridibundus*) a rybár riečny (*Sterna hirundo*). Holuby tu reprezentuje hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*) i poľná (*S. turtur*) a holub hrivnák (*Columba palumbus*), z d'atľov je najbežnejší d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), vzácnejšia je žlna

zelená (*Picus viridis*). Pre pasienky s rozptýlenou zeleňou je typický strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), prhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*) i straka čiernozobá (*Pica pica*). Z dravcov sa najčastejšie stretneme s myšiakom lesným (*Buteo buteo*), vzácny je jastrab lesný (*Accipiter gentilis*) i jastrab krahulec (*A. nisus*).

Podobne je pestré i spoločenstvo cicavcov (*Mammalia*). Vyskytujú sa tu všetky bežné druhy poľovnej zveri, vrátane na vodu viazanej ondatry pižmovej (*Ondatra zibethicus*). Okrem tohto najväčšieho hraboša stojí spomedzi hlodavcov ešte za zmienku veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), píšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*) či myška drobná (*Micromys minutus*). Hmyzožravce, okrem piskorov, reprezentujú aj obidva druhy dulovník (*Neomys*), netopiere sú tu takmer nepreskúmané, zistený tu bol napríklad netopier veľký (*Myotis myotis*) a večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*). Okrem bežných druhov šeliem, akými sú líška či lasice, je vo Vlára najväčšou vzácnosťou vydra riečna (*Lutra lutra*). V okrajových lesných porastoch bol zaznamenaný aj ďalší zástupca lasicovitých šeliem – jazvec lesný (*Meles meles*).

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Celkovo bolo v hodnotenom území zaznamenaných viac než 20 živočíchov európskeho významu.

Významné migračné koridory živočíchov

Hrebeňom Bielych Karpát vedie terestrický biokoridor nadregionálneho významu.

Popri toku Vlára sa vyvinuli azonálne spoločenstvá a rieka, resp. i priľahlá niva fungujú ako biokoridor umožňujúci vzájomnú migráciu organizmov medzi vážskym údolím a nivou Moravy.

2.7. Krajina

Krajinná štruktúra, scenéria, krajinný obraz

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest – nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Rieka Vlára a jej povodie leží v prevažnej miere v orografických celkoch Vizovická vrchovina a Biele Karpaty. Tok Vlára vytvára v priestore Bielych Karpát výrazné hlboko zarezané údolie, ktoré rozdeľuje pohorie na viaceré podcelky. Severnú časť povodia tu tvorí Chmeľovská hornatina na českej a Kobylínáč na slovenskej strane hranice. Riečna sieť má vejárovitý charakter, pričom hustota tokov dosahuje hodnotu 0,2 km/km². Relatívna výška svahov sa pohybuje od 150 do 300 m, pričom svahy sú rozčlenené

bočnými údoliami úvalinového charakteru. Staršie údolia, ktoré si zachovali pôvodný smer z obdobia pred poslednou fázou výzdvihu pohoria (SV-JZ) reprezentuje napr. údolie Vlárky. Údolie Vlára, ktoré má SZ - JV smer vzniklo až po poslednom výzdvihu pohoria. Vtedy došlo po znížení eróznej bázy Vlára k zintenzívneniu spätnej erózie, ktorá bola ešte umocnená existenciou tektonickej línie.

V krajine Horného Srnia sa nachádzajú človekom vytvorené alebo modifikované prvky, ktoré spolu vytvárajú obraz o súčasnom využití územia. K zmene krajinnej štruktúry prišlo v období odlesnenia, keď sa územie začalo využívať na poľnohospodárske účely. V súčasnej krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodársky využívaná krajina.

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje krajinu vidieckeho typu v prihraničnej oblasti. Širšie územie je tvorené prevažne poľnohospodárskou pôdou, lesnou a krajinnou zeleňou, poľnými cestami, oplošteným areálom vodného zdroja, obslužnými areálmi, zdrojom minerálnej vody, lyžiarskym areálom, stavebnými objektmi a areálmi, štátnou cestou I/57, Horné Srnie – štátna hranica SR - ČR.

Horné Srnie predstavuje v súčasnosti vidiecky typ krajiny. Scenériu dotknutého územia dotvára rieka Vlára, brehové porasty pozdĺž toku Vlára a v pozadí masív pohoria Biele Karpaty. Na scenérii dotknutého územia sa podieľa aj zastavané územie obce Horné Srnie s dominantami – kostol, cementáreň a aj blízky kameňolom.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Úroveň ekologickej stability krajiny je možné vyjadriť prostredníctvom množstva ekostabilizačných prvkov ako sú: lesné porasty, vodné plochy, lúky a pod, pričom významnú úlohu má aj ich vzájomné prepojenie.

Na riešenom území boli mimo územia Natura 2000 vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

- Vlárka s prítokmi - prirodzene tečúci meandrujúci horský tok s prítokmi, ľavostranný prítok Vlára sa dobre vyvinutými brehovými porastmi, lokálne prechádzajúce do formácií charakteru lužného lesa. V širších častiach nivy a v oblasti pramenísk sa nachádzajú hodnotné mokradné spoločenstvá.
- Vlára s prítokmi – najmä hlavný tok má pod obcou dobre vyvinuté brehové porasty na rozsiahlych plochách prechádzajúce do plošne rozsiahlejších formácií vrbových krovín a lužného lesa, rovnako ako prítoky v poľnohospodárskej krajine.
- Zbojníčka – Kráľovo. Rozsiahly komplex viac-menej prirodzených lesných porastov,
- lokálne narušených antropogénnou činnosťou a formami hospodárenia.
- Kalinka - menšia lesná formácia, odlišná od predchádzajúcich lesných spoločenstiev drevinovým zložením a stupňom pôvodnosti lesných porastov.
- Pri troch kopcoch - lúky a pramenná oblasť v nive Branného potoka.
- Branný potok - ľavostranný prítok Vlára.

- Trtálka – Branné – Starý háj.
- Zábava – živné lúčne spoločenstvá s roztrúsenými formáciami sukcesných drevín.
- Čakanovský potok – ostro zarezaný prirodzene tečúci lesný tok, pravostranný prítok Vlára.
- Pri búde – Pod Bútorovou. Komplex menej narušených, prirodzených lesných porastov v závere doliny Čakanovského potoka.
- Čakanov – Malá plocha lesných porastov v ústí doliny Čakanovského potoka
- Čakanov – Rakytká – prirodzené trávobylinné spoločenstvá živného, lokálne aj xerothermného charakteru, lokálne s drevinovými formáciami na prirodzených a antropogénnych krajinárskych štruktúrach v okolí starého laznického osídlenia.
- Bradelské – Za skálím – komplex rôznorodých lesných spoločenstiev so súvislými plochami prirodzených lesných porastov
- Lipovec – Dúbrava – Malé boky- komplex pomerne rovnorodých porastov
- Potok Sielne – prirodzene tečúci podhorský vodný tok na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej krajiny s dobre vyvinutými brehovými porastmi.
- Ostrá hora – fragment prirodzených prevažne xerothermných trávobylinných spoločenstiev a kompaktnej drevinovej formácie na skalnatom svahu rovnomennej kóty
- Kamenice – živné až xerothermné trávobylinné spoločenstvá na svahoch výraznej kóty s antropogénnymi líniami. Spoločenstvá sú polointenzívne až intenzívne, značne premenené až poloprirodzené, v kombinácii s rozsiahlymi kompakt. drevinovými formáciami mimolesnej zelene.
- Podhúštie – živné až xerothermné trávobylinné polointenzívne až intenzívne obhospodarované spoločenstvá s lokálnymi drevinovými spoločenstvami prevažne na antropogénnych líniah a roztrúsenými solitérnymi drevinami.

2.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Chránené územia podľa osobitných predpisov

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa časť riešeného územia nachádza v Chránenej krajinej oblasti Biele Karpaty s 2. stupňom ochrany. V území sa nachádza Prírodná pamiatka Rajkovec so 4. stupňom ochrany, ktorá má vymedzené ochranné pásmo široké 60 m s 3. stupňom ochrany. Na území katastra obce sa nachádza v rámci siete Natura 2000 územie európskeho významu SKUEV0148 Rieka Vlára s 2. stupňom ochrany. Toto územie bolo schválené vládou SR a posúdené v orgánoch Európskej únie.

CHKO Biele Karpaty sa rozprestiera na slovensko-moravskom pomedzí. Na moravskej strane nadväzuje na CHKO Bílé Karpaty. CHKO Biele Karpaty bola vyhlásená v roku 1979 a po úpravách hraníc sa jej rozloha ustanovila na 44 568 ha. V krajinej scenérii sa mozaikovite striedajú rozsiahle lesné komplexy s poľnohospodárskou krajinou, lúkami, pasienkami a ornou pôdou. Z hľadiska ochrany sú dôležité i rôzne cenné geologické a geomorfologické fenomény. V území sa zachovala pestrá mozaika lesných spoločenstiev, druhovo bohatých lúk, pasienkov, políčov a remízok, čo zvyšuje jeho druhovú diverzitu. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Prírodná pamiatka Rajkovec s rozlohou 9 422 m², bola vyhlásená v roku 1992 Na území prírodnej pamiatky platí 4. stupeň ochrany. Predmetom ochrany je ochrana pramenného pasienka s veľkým zastúpením vstavačovitých rastlín (najbohatší výskyt *Dactylorhiza fuchsii* ssp. *soóana* v CHKO Biele Karpaty a v celom okrese Trenčín). Refúgium genofondu a výskumná plocha. Hojný výskyt salamandry škvrnitej.

Rieka Vlára s výmerou 62,23 ha a so stupeň ochrany 2. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidentition* p. p. (3270) a druhov európskeho významu: hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), pľž zlatistý (*Sabanejewia aurata*) a kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

Prvkom regionálneho významu je **mokrad' Vlára – rieka**. V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

V zmysle vyhlášky sa na území katastra Horného Srnia nachádzajú nasledovné chránené rastliny: prilbica moldavská (*Aconitum moldavicum*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), plamienok alpínsky (*Clematis alpina*), vemenníček zelený (*Coeloglossum viride*), vstavačovec Fuchsov pravý (*Dactylorhiza fuchsii* ssp. *fuchsii*), vstavačovec Fuchsov Soóv (*Dactylorhiza fuchsii* ssp. *Soóana*), vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* ssp. *Majalis*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), kruštík drobnolistý (*Epipactis microphylla*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*) vstavač obyčajný (*Orchis morio*).

Okrem nich sa v území vyskytujú nasledovné ohrozené druhy, uvedené v Červenom zozname paprad'orastov a semenných rastlín Slovenska: orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*), čerešňa krovitá (*Cerasus fruticosa*), plamienok rovný (*Clematis recta*), horec krížatý (*Gentiana cruciata*), horček žltkastý (*Gentianella lutescens*), ľalia zlatohlavá (*Lilium*

martagon), ľan žltý (*Linum flavum*), chlpánik vrcholíkatý (*Pilosella cymosa*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*).

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR zasahuje do územia katastra nadregionálny biokoridor. V zmysle Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET zasahuje do katastra jadrové územie európskeho významu E32. Biele Karpaty – sever a územie rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia, okrajom pohoria prenikajú v rámci ekologického koridoru európskeho významu beskydské prvky flóry a fauny. Hrebeňom Bielych Karpát vedie terestrický biokoridor nadregionálneho významu.

V zmysle regionálneho ÚSES zasahuje do územia na SZ okraji biocentrum regionálneho významu Antonstal, rieka Vlára predstavuje hydrický biokoridor regionálneho významu a v území sa nachádza niekoľko bližšie nešpecifikovaných genofondových plôch.

Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia a dlhodobého poznania územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky.

2.9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Obec Horné Srnie leží na slovenskej strane Bielych Karpát, v ústí Vlárskoho priesmyku, približne 17 km od krajského mesta Trenčín na ploche 27,26 km². Obec je súčasťou Trenčianskeho kraja, mikroregiónu Vlára - Váh (H. Srnie, Horná Súča, Dolná Súča, Skalka nad Váhom, Hrabovka a mesto Nemšová) a Regionálneho združenia miest a obcí Stredného Považia. Je najsevernejšou obcou okresu Trenčín a prihraničnou obcou s Českom – susedí so Zlínskym krajom. Územie leží na hlavnej považskej sídelnej rozvojovej osi Slovenska s centrom Trenčín.

Obec Horné Srnie podľa posledné sčítania obyvateľstva v roku 2010 mala 2810 trvalo žijúcich obyvateľov. Z hľadiska vekovej štruktúry väčšinu tvorí obyvateľstvo v produktívnom veku, ktorí tvoria 60 % podiel z počtu obyvateľov obce. Pozitívnym faktom však je skutočnosť, že obec zaznamenáva stúpajúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku než v poproduktívnom veku.

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Horné Srnie do skupiny veľkých obcí, k čomu prispieva aj jej ekonomický a sociálny rozvoj, ktorý láka nových obyvateľov k prisťahovaniu. Najvýraznejší nárast v stave obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2005,

kedy sa prisťahovalo do obce 49 obyvateľov aj napriek negatívnemu priebehu demografického salda v tomto roku.

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva priaznivá, aj napriek skutočnosti že najvýraznejšie zastúpenie v rámci vzdelanostnej štruktúry majú občania so základným a učňovským vzdelaním bez maturity (56,7%).

Pracovné príležitosti v obci sú zastúpené v primárnom, sekundárnom a terciárnom sektore. Ekonomicky aktívnych je 1454 obyvateľov (z toho 663 žien), z toho podnikateľov 51, zamestnaných 1300 (z toho 516 v št. podniku, 647 v súkromnom odvetví a v družstve 105) a ostatných 101. Do zamestnania mimo obec odchádza 681 obyvateľov. V produktívnom veku je 77,5 % obyvateľov a v poproduktívnom 4,9 % obyv. V poľnohospodárstve pracuje 105 obyvateľov, v lesníctve 17, v ťažbe 1, v priemysle 732, stavebníctve 45, v obchode a službách 180, v doprave 51, vo verejnej správe 110, v školstve 53, zdravotníctve a sociálnych službách 49 obyvateľov.

Poľnohospodárstvo

Štruktúra krajiny a jej spôsob využitia sa formoval od historických počiatkov prítomnosti človeka na tomto území. Najviac ju ovplyvnilo obdobie valašskej kolonizácie, v ktorom došlo k značnému odlesneniu územia a premene pôvodne lesných plôch na poľnohospodársky využívané pozemky. Z celkovej výmery 27,2 km² tvorí 5,5 km² poľnohospodárske územie a 21,7 km² nepoľnohospodárske územie.

V rámci posudzovaného územia dochádza k veľkoplošnému obhospodarovaniu pozemkov takmer výhradne len v oblasti medzi Horným Srním a Nemšovou. Jedná sa o plochy využívané ako pasienky hovädzieho dobytku a plochy na prípravu krmovín (v pravobrežnej časti nivy) a intenzívne využívanú ornú pôdu (ľavobrežná časť nivy). V úseku nad Horným Srním značne prevažujú plochy využívané na dorábanie sena resp. pasienky, v tomto úseku sa však častejšie vyskytujú aj plochy na individuálnu poľnohospodársku činnosť - políčka, záhrady, drobnochov. Najväčšia koncentrácia týchto maloplošných lokalít je v blízkosti sídiel alebo izolovaných obytných stavieb. Najrozsiahlejšie sú lokality nad futbalovým ihriskom, „za železnicou“ pri osade Zábava, na dolnom konci osady Rybníky. Poľnohospodárska výroba väčšej intenzity pretrváva na rozsiahlych plochách v českej časti povodia.

Priemysel

V súčasnosti je Horné Srnie modernou priemyselnou obcou, s komplexne vybudovanou infraštruktúrou. Priemysel predstavuje predovšetkým cementáreň so 75-ročnou tradíciou. Akciová spoločnosť CEMMAC a.s. Horné Srnie je spoločnosťou, ktorá patrí medzi stredne veľké podnikateľské subjekty v odbore výroby stavebných hmôt. Hlavnou podnikateľskou aktivitou spoločnosti je výroba cementu.

Poľnohospodárske družstvo Vlára realizuje nielen rastlinnú a živočíšnu výrobu, ale i priemyselnú výrobu, dnes zameranú predovšetkým na stavebnú výrobu, výrobu prvkov z laminátu a extrúznú výrobu potravinových doplnkov. V obci úspešne pracujú

podnikateľské spoločnosti PAPS, Bricol, Vital a ďalší živnostníci poskytujúci služby obyvateľstvu.

Lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond je v k.ú. Horné Srnie zastúpený na 1 845 ha. Súvislé lesné porasty sú situované severne od intravilánu obce, po oboch stranách rieky Vlára. V k. ú. Horné Srnie je z celkovej výmery 1845 ha lesných porastov pre účely intenzívneho hospodárskeho využívania vyčlenených 1809 ha. Ochranné lesy v tomto katastri predstavujú výmeru 24 ha.

Rekreácia a cestovný ruch

Zaujímavé a zachovalé prírodné prostredie údolia Vlára a jeho bezprostredného okolia v oblasti Bielych Karpát je v súčasnosti v rámci oddychových aktivít využívané predovšetkým na individuálnu rekreáciu. Individuálna chatová výstavba sa sústreďuje najmä na okraji inundačného územia Vlára, ale často zasahuje aj do bočných dolín (Dolné Branné, Vlárka).

Nachádza sa tu prevádzkovaný lyžiarsky vlečkový systém osady Rajkovec. Toto zariadenie plní funkciu miestneho lyžiarskeho strediska. Rekreácie je využívaná i lokalita Jazero v k. ú. Nemšová (kúpanie, rybolov). V okolí tohto bývalého štrkoviska sa nachádza chatová zástavba.

Doprava

Okrem miestnych komunikácií v intraviláne obce je najviac využívaná komunikácia I/57 vedúca k hraničnému prechodu s ČR pri osade Sidónia. Jej trasa prebieha v smere trasy historickej obchodnej cesty. Ostatné komunikácie majú charakter len nespevnených poľných alebo lesných ciest (okrem cesty do osady Čakanov, ktorá má živičný povrch). Komunikačná sieť Horného Srnia je väčšinou „jednobrežná“, ale nad obcou sú pozdĺžne trasy prepojené niekoľkými spojkami, ktoré križujú tok Vlára brodmi alebo mostnými objektmi/napr. lávky pre peších/.

Železnica zasahuje do posudzovaného územia v úseku nad Horným Srní. Tok rieky križuje dvoma mostnými objektmi (jeden je spoločný aj pre automobily).

Odpady a nakladanie s odpadmi

Nakladanie s odpadmi sa riadi zákonom č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Obec má spracovaný a schválený „Program odpadového hospodárstva“. Horné Srnie nemá vlastnú povolenú skládku komunálneho odpadu. Odvoz zmesového komunálneho a separovaného odpadu zmluvne vykonáva na základe zmluvy s obcou spoločnosť Marius Pedersen a.s., ktorá ho ukladá na najbližšej skládke odpadu Luštek v Dubnici nad Váhom.

2.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Podľa zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, sa v dotknutom a ani širšom území nenachádzajú kultúrne pamiatky a ani pamiatkovo chránené územia.

V Súpise pamiatok SR je zapísaný kat. kostol sv. Jána Nepomuckého v Nemšovej. Je to nová trojlod'ová stavba, postavená v r.1941-2 podľa projektu arch. Bociana, na mieste barokového kostola z r.1789. Z neho sa zachovala veža v priečelí terajšieho kostola a pravdepodobne aj obvodové múry lode. V bočnej kaplnke je rokokový oltár z 2. polovice 18. st. s dvoma klasicistickými sochami anjelov z konca 18. st.

V k.ú. Horné Srnie je urbanisticky cenné historické jadro obce, rad kaplniek, krížov, pamätník vďaky na Vríšku, pamätník padlým v 1.svet. vojne a pamätník padlým v 2. svet. vojne, niektoré gazdovské domy, kaštieľ, ale aj ZŠ, Kultúrny dom, Dom smútku, radové domy a niektoré bytové domy, AB cementárne a pod..

V území nie je evidovaná archeologická lokalita.

2.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V území ani v najbližšom okolí sa nenachádzajú paleontologické nálezy ani významné geologické lokality.

2.12. Iné zdroje znečistenia

V posudzovanom území dochádza k zaťaženiu prostredia hlukom – hluk z dopravy na ceste I/57 a železničnej trati, ktoré sú vedené v spoločnom koridore, východne od zástavby obce. Hodnoty hluku dosahujú 60–70 dB.

2.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V území riešenom v hodnotenej dokumentácii je stav životného prostredia priaznivý a koncentrácia stresových faktorov je pomerne nízka. Napriek tomu sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- Nepovolené skládky odpadov - sú rozšírené v blízkosti trvalo obývaných stavieb v priestore celej doliny Vlár. V rámci sledovaného územia sa kritické miesta nachádzajú napr. na južnom okraji Horného Srnia a v pravobrežnej časti medzi Horným Srní a osadou Rajkovec. Ide o skládky stavebného a biologického odpadu, na lokalite na pravom brehu pri západnom okraji intravilánu Horného Srnia aj o skládky komunálneho odpadu.
- Problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie podzemnej vody a vodných zdrojov v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej a priemyselnej výrobe, prípadne vypúšťaním domových odpadov a splaškov do

Vláry. Na znečistení podzemných vôd v dolnom toku Vláry (štrkopiesčité náplavy) sa popri miestnych zdrojoch podieľa pravdepodobne aj vplyv antropogénne silno ovplyvnených podzemných vôd vážskych sedimentov.

- Kontaminácia pôd - v blízkosti komunikačných trás ostáva problémom zimná údržba ciest a emisie splodín automobilov. Mierne zvýšené obsahy Ni v kotlinovej časti územia a bodové Cu na lokalite Čaganov nie sú ohrozujúcimi faktormi, keďže u Ni ide len o pozadové zvýšenie obsahu v pôdných vzorkách a zvýšené hodnoty Cu na lokalite sú vyhodnotené ako vplyvy špecifického spôsobu vzniku flyšových vrstiev, chemických reakcií a obsahu minerálov v nich.
- Zvyšovanie zastavanosti a tlak na rekreačné využitie územia - javí sa ako jeden z najnaliehavejších problémov v území, pričom v poslednom období sa jeho intenzita neustále stupňuje. V dôsledku toho dochádza k ďalšiemu zvyšovaniu počtu skládok, šíreniu invázných a nepôvodných druhov rastlín.
- Šírenie invázných a nepôvodných druhov rastlín - ide pravdepodobne o najväčší problém, ktorý ohrozuje kvalitu biotopov v celom území európskeho významu Rieka Vlára. V roku 2006 bolo podrobným mapovaním v celom údolí Vláry zistených celkovo 34 lokalít s výskytom invázneho druhu pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*).

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Koncept územného plánu obce Horné Srnie neobsahuje riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva a ktoré by vyvolávali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, koncept územného plánu predkladá konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti dopravy a potrebnej technickej infraštruktúry.

Vybudovanie nových komunikácií vybavených chodníkmi v nových lokalitách rodinnej zástavby ako aj dobudovanie a rekonštrukcia peších chodníkov pozdĺž jestvujúcich komunikácií, prepojenie existujúcich a navrhovaných lokalít bývania so systémom peších ťahov bezkolízne s plochami aktivít, občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu, ponukovými plochami pre výrobu pozitívne ovplyvní bezpečnosť peších účastníkov cestnej premávky. Podobný pozitívny prínos možno očakávať aj od vybudovania nových cyklistických trás a ich napojenia na považskú nadregionálnu cyklistickú trasu, ktoré tiež zvýšia príťažlivosť obce z hľadiska cestovného ruchu.

Vybudovaním nového napojenia na cestu I/57 by sa eliminovali negatívne vplyvy dopravy v rámci obce na obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2025 sa predpokladá výstavba 121 rodinných domov resp 110 RD a 6 bytových domov s 36 bytovými jednotkami. Tento predpoklad je opodstatnený vzhľadom k očakávanej ekonomickej stabilizácii a ďalšiemu rozvoju regiónu. Udržanie príp. prisťahovanie mladších vekových skupín vo fertilnom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality.

Navrhované riešenie predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v súvisle urbanizovanom území obce a jej okolí. Prechodne môže počas výstavby nových obytných a výrobných stavieb, ako aj líniových stavieb infraštruktúry dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok miestneho obyvateľstva – zvýšenie hlučnosti, prašnosti, zvýšenie produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant by znamenal zotrvanie pri súčasnom stave a odsúvanie neriešených problémov do budúcnosti, čo by mohlo viesť k ich prehlbovaniu a v konečnom dôsledku aj k poklesu počtu obyvateľov.

3.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Horninové prostredie

Realizácia stavieb a činností v zmysle konceptu Územného plánu obce Horné Srnie nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

3.3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyvolá žiadne priame ani nepriame vplyvy tohto druhu. Minimálny mikroklimatický vplyv môže vzniknúť v dôsledku zvýšenia zastavanosti územia a následného prehrievania vozovky a mierne zvýšenie teplôt v dôsledku zvýšenia intenzity dopravy v dotknutom území.

3.4. Vplyvy na ovzdušie

Najväčší zdroj emisií znečisťujúcich látok je lom a cementáreň Cemmac Horné Srnie, ktorá patrí medzi najväčších znečisťovateľov kraja. Emisie znečisťujúcich látok majú dlhodobý klesajúci trend.

Navrhované opatrenia a dôraz na prechod na zemný plyn, príp. nové alternatívne zdroje energie znížia množstvá vypúšťaných emisií do ovzdušia a zlepšia kvalitu životného prostredia.

V územnoplánovacej dokumentácii sa nepočíta s výstavbou nových veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V navrhovaných rozvojových zónach priemyslu, skladov a výrobných služieb sa počíta s umiestnením výrobných s vysokou intenzitou pracovných príležitostí.

Pri stavebných prácach počas výstavby rodinnej zástavby a komunikácií – najmä v počiatočnej fáze dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobenému činnosťou stavebných mechanizmov. Súčasne dôjde aj k nárastu emisií v ovzduší z prevádzky automobilov na stavenisku a na trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie zhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý, časovo obmedzený a nepravidelný a vzhľadom na existujúce dopravné zaťaženie príslušných komunikácií málo významný.

3.5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní negatívne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia ani jeho okolia, nepredpokladá sa negatívny vplyv na kvalitatívno-quantitatívne pomery podzemných vôd.

Navrhované opatrenia významnou mierou prispejú k ochrane podzemných a povrchových vôd. Ide o napojenosť do splaškovej kanalizácie vo všetkých novovybudovaných rodinných domov a v miestnej časti Rybníky, čím sa zníži zaťaženie povrchových a podzemných vôd na území obce.

Územnoplánovacia dokumentácia počíta s umiestnením športovo-rekreačných aktivít do koryta Vlára. S navrhovaným využitím je možné súhlasiť, ale navrhované zariadenia však nesmú svojím riešením vytvárať v inundačnom území prekážky, ktoré by bránili prevedeniu prípadných povodňových vln.

V m.č. Rajkovec územnoplánovacia dokumentácia navrhuje dobudovanie vybavenia lyžiarskeho strediska a umelého zasnežovania zjazdovky. Umelé zasnežovanie si bude vyžadovať realizáciu zásobníka – umelej nádrže na vodu, ktorá bude určená pre potreby zasnežovacích zariadení. Uvedený návrh môže negatívne ovplyvniť vodné pomery v toku Vlára, preto bude potrebné uvedenú činnosť podrobiť posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v samostatnom procese.

3.6. Vplyvy na pôdu

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Koncept územného plánu rieši rozvoj obce do roku 2025 a to prirodzeným sceľovaním zastavaného územia a posúvaním zástavby severozápadným a južným smerom. V 1. etape sa budú využívať rezervy v jeho hraniciach. Zastavané územie bude teda maximálne využité. V m.č. Rybníky a Zábava bude využité ich prirodzené zastavané územie.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhnuté na plochách 6. až 9. skupiny kvality pôd. Podľa druhu pozemkov ide o trvalé trávnaté porasty a ornú pôdu. Predpokladaný záber pôdy vo všetkých navrhovaných lokalitách predstavuje 35,5212 ha, z toho je 30,9414 ha poľnohospodárskej pôdy a z toho 8,0775 ha v zastavanom území obce. Predpokladá sa, že skutočný záber poľnohospodárskej pôdy bude nižší približne o tretinu. Vyňatie plôch z PPF bude prakticky realizované len pre plochy pod stavbami a komunikáciami.

3.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Prepojenie ulice Pod Zábrehom s rekreačnou oblasťou Čakanov zasahuje do biotopu európskeho významu SKUEV0148 Riekou Vára. Ide o úpravu jestvujúcej cesty na účelovú jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a výhybňami kategórie MO 3,75/30. Projekt komunikácie prešiel procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie, kde boli komplexne zhodnotené vplyvy navrhutej činnosti či už pri realizácii alebo pri samotnej prevádzke komunikácie. V roku 2010 bol proces posudzovania ukončený a bolo vydané záverečné stanovisko pod č. 5619/2010-3.4/ml, v ktorom bola uvedená komunikácia odporúčaná na realizáciu za konkrétnych podmienok a opatrení zameraných na minimalizáciu dopadov na životné prostredie. Uvedené prepojenie bolo už zrealizované. V porealizačnej fáze bude potrebné dosledovať plnenie opatrení v rámci

poprojektovej analýzy dopadov na životné prostredie, ako vyplynuli z procesu posudzovania.

V kolízii s biotopom rieky Vlára môže byť aj navrhované dobudovanie lyžiarskeho strediska v m.č. Rajkovec. Ako bolo uvedené v kap. 3.5. bude potrebné pred samotnou realizáciou vykonať posúdenie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Územnoplánovacia dokumentácia nenavrhuje iné zámery, ktoré by priamo zasahovali do jestvujúcich biotopov alebo s nimi kolidovali, ale ich plne rešpektuje.

Realizácia iných ekostabilizačných opatrení navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, vo všeobecnosti prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

3.8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Krajinný obraz pozmení nová zástavba len minimálne, pretože nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať dopady na časti krajiny, ktoré sú z krajinnoestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie.

3.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

Pre zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity je potrebné chrániť a rozvíjať prvky nadregionálneho a regionálneho systému ekologickej stability a zapojiť doň tieto významné biotopy a segmenty vo funkcii biokoridorov a biocentier miestneho významu. Na vymedzených plochách je verejný záujem o ich ochranu a sfunkčnenie a na nich nie je možné vykonávať činnosť, ktorá môže ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability.

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa časť územia nachádza v Chránenej krajinej oblasti Biele Karpaty s 2. stupňom ochrany (nadväzuje na CHKO Biele Karpaty na českej strane). V území sa nachádza Prírodná pamiatka Rajkovec so 4. stupňom ochrany, ktorá má vymedzené ochranné pásmo široké 60 m s 3. stupňom ochrany. Na území katastra obce sa nachádza v rámci siete Natura 2000 územie európskeho významu SKUEV0148 Rieka Vlára s 2. stupňom ochrany. Toto územie bolo schválené vládou SR a posúdené v orgánoch EU. Ďalším prvkom regionálneho významu je mokrad Vlára – rieka. V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu.

V lokalite Rajkovec je navrhnuté dobudovanie turistického vybavenia jestvujúceho lyžiarskeho areálu a zasnežovania zjazdovky. Uvedená činnosť môže negatívnym

spôsobom ovplyvniť predmet ochrany, preto bude potrebné vykonať posúdenie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Taktiež prepojenie ulice Pod Zábrehom s rekreačnou oblasťou Čakanov vedie súbežne s chráneným územím európskeho významu Riekou Vára. Prepojenie bolo počas prípravy územnoplánovacej dokumentácie zrealizované. Projekt prešiel procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie, kde boli komplexne zhodnotené vplyvy navrhutej činnosti či už pri realizácii alebo pri samotnej prevádzke komunikácie. V roku 2010 bol proces posudzovania ukončený a bolo vydané záverečné stanovisko pod č. 5619/2010-3.4/ml, v ktorom bola uvedená komunikácia odporúčaná na realizáciu za konkrétnych podmienok a opatrení zameraných na minimalizáciu dopadov na životné prostredie. V porealizačnej fáze bude potrebné dosledovať závery a opatrenia, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania.

3.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Dotknuté územie sa nenachádza v pamiatkovo chránenom území a ani v jeho ochrannom pásme podľa § 2, ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Navrhovaný koncept územného plánu nebude mať vplyv na jestvujúce pamiatkovo chránené objekty a archeologické náleziská a vytvára vhodné predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva.

3.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Navrhovaný koncept územného plánu nebude mať vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

3.12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb navrhovaných v koncepte územného plánu obce Horné Srnie neboli zistené.

3.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnania s platnými právnymi predpismi.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy popísané v predchádzajúcich kapitolách. Uvedené vplyvy je v tejto fáze spracovania územnoplánovacej dokumentácie ťažko exaktne vyjadriť a kvantifikovať. Na ich vyjadrenie bol použitý len verbálny popis.

Z celkového hľadiska možno konštatovať, že navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia tak, ako je navrhnutá, rešpektuje limity skúmaného územia a dáva dobrý predpoklad pre jeho rozvoj. Pritom sleduje, aby sa navrhnutými činnosťami neprekročilo únosné zaťaženie územia a udržiavala sa ekologická stabilita územia. Vzhľadom na fakt, že

väčšina územia obce leží v územiach so zvýšeným stupňom ochrany, sa pri niektorých návrhoch nedali negatívne vplyvy na niektoré zložky apriórne vylúčiť. Návrhy, ktorých sa to týka, boli popísané v predchádzajúcich kapitolách.

Vo všeobecnosti sú popísané vplyvy málo významné až bezvýznamné, často len časovo obmedzené na čas výstavby plánovaných zariadení. Väčšinou sa nepredpokladajú také vplyvy územnoplánovacej dokumentácie, ktoré by výrazne negatívnym spôsobom ovplyvňovali situáciu na území obce.

Pozitívne vplyvy sa prejavia predovšetkým v socio-ekonomickej sfére, znížením zaťaženia životného prostredia emisiami a celkovým skvalitnením životného prostredia.

Pri spracovaní územného plánu boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy v oblasti ochrany životného prostredia:

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší,
- Vyhláška MŽP SR č. 338/2009 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,
- Vyhláška MPŽPaRR SR č. 356/2010 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,
- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 409/2002 Z. z. a vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z. z.,
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pre požiarmi v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie Horné Srnie, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. V oblasti environmentálnej infraštruktúry

- Napojenie všetkých spotrebiteľov a nových objektov na verejný obecný vodovod a následné napojenie na Trenčiansky skupinový vodovod.
- Odvádzanie vôd z povrchového odtoku z obce do jednotnej kanalizácie.
- Vybudovanie splaškovej kanalizácie v navrhovaných rozvojových lokalitách.
- Sfunkčnenie prerušeného odvodňovacieho systému meliorácií.

2. V oblasti dopravnej infraštruktúry

- Rešpektovať trasu cesty I/57 a jej prestavbu na kategóriu C 11,5/70.
- Prepojenie ulice Pod Zábrehom s rekreačnou chalupárskou oblasťou Čakanov účelovou cestou – počas prípravy územnoplánovacej dokumentácie bolo zrealizované.
- Vybudovanie cykloturistických trás a miestnych cyklotrás.
- Vybudovanie peších chodníkov pozdĺž prieťahu obslužných a prístupových komunikácií zastavaným územím obce vrátane zástavkových ník autobusovej hromadnej dopravy.
- Dimenzovanie potreby statickej dopravy na pozemkoch príslušnej stavby.

3. V oblasti odpadového hospodárstva

- Zlikvidovanie nelegálnych skládok domového odpadu a stavebnej sute.
- Nebezpečný odpad a ostatné odpady vo výrobe, službách a školstve zbierať špecializovaným spôsobom a odovzdať oprávnenej osobe.
- Zber, odvoz a zneškodňovanie všetkých druhov odpadov zabezpečiť zmluvnými partnermi pri zvyšovaní separácie a ich energetického využitia.
- Pripraviť výber lokality na umiestnenie zariadenia na zhromažďovanie a spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

4. Vybrané ekostabilizačné opatrenia

- Zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie intenzity hluku pri dopravných trasách riešiť výsadbou izolačnej zelene.
- Novú výstavbu RD orientovať mimo trasy tranzitnej dopravy.
- Rekultivovanie a revitalizovanie dobývacieho priestoru po ťažobnej činnosti v súlade s požiadavkami ochrany prírody a optimálneho športovo-turistického vybavenia.
- Udržanie a rozvíjanie verejnej zelene na plochách parkov a cintorínov a líniovú zeleň pozdĺž komunikácií a poľných ciest.
- Zriadenie priestorov verejnej, parkovo upravovanej zelene na nevyužívaných a devastovaných plochách v zastavanom území obce.
- Starostlivosť o verejnú zeleň riešiť generelom zelene.
- Zachovať zastúpenie verejnej zelene a v rámci návrhov nových plôch RD a na plochách zariadení cestovného ruchu zabezpečiť adekvátny podiel verejnej zelene v novej zástavbe.
- Eliminovať vizuálne vplyvy jestvujúcej a predpokladanej výstavby na krajinu vložím stromovej zelene v dostatočnom množstve nie len po obvode.
- Chrániť v maximálnej miere plochy funkčne určené pre stromovú a krovitú vegetáciu nielen v intraviláne obce, ale aj za hranicou zastavaného územia v tzv. prechodových častiach, predovšetkým z dôvodu vhodného krajinárskeho zakomponovania sídla v krajine.
- Minimalizovať výstavbu spevnených plôch a zabezpečovať vsakovanie zrážkovej vody.
- Rešpektovať územnú ochranu prírody: Chránenú krajinnú oblasť Biele Karpaty s 2. stupňom ochrany (nadväzuje na CHKO Biele Karpaty na českej strane), prírodnú pamiatku Rajkovec so 4. stupňom ochrany, ktorá má vymedzené ochranné pásmo 60 m s 3. stupňom ochrany, v rámci siete Natura 2000, územie európskeho významu SKUEV0148 Rieka Vlára s 2. Stupňom ochrany a mokrad' Vlára – rieka.

Navrhované územnoplánovacie opatrenia je možné v zásade považovať za dostatočné. Okrem uvedených by bolo vhodné doplniť nasledujúce opatrenie:

- V prípade činnosti navrhovaných v chránených územiach zabezpečiť proces posudzovania navrhovaných činností podľa zákona č. 24/2006 Z.z. a rešpektovať návrhy a opatrenia na elimináciu negatívnych dopadov navrhovaných činností, ktoré vzídu z procesu posudzovania.

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

5.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Výstupom z územnoplánovacej dokumentácie je záväzná časť, ktorá obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.

Ako kritériá na posúdenie dokumentácie boli zvolené nasledovné charakteristiky, ktoré boli z hľadiska dopadu na životné prostredie boli vyhodnotené ako relevantné.

Krajinno-ekologické kritériá:

- ochrana ekologicky významných segmentov krajiny
- kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
- prispôbenie koncepcie rozvoja krajinou a topografickým podmienkam
- ekologická stabilita územia a rešpektovanie ÚSES-u
- integrácia prírodných prvkov v zastavanom území
- dostupnosť a rozsah verejnej zelene
- optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
- využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Socio-ekonomické kritériá

- bezpečnosť dopravy
- implementácia udržateľných druhov dopravy
- podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
- pokrytie územia verejnou dopravou
- počet pracovných miest
- dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
- príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
- rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu

Technicko-ekonomické kritériá

- realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
- efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
- efektívnosť dopravnej siete
- hustota obyvateľov v zastavanom území

5.2. Porovnanie variantov

Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal, keby sa posudzovaná územnoplánovacia dokumentácia neprijala. V súčasnosti platí územný plán obce Horné Srnie, ktorý bol vypracovaný v roku 1998. Spomínaný územný plán dobre zhodnotil vnútorný priestorový a kultúrno-historický a hygienicko-technický potenciál obce, avšak dnes už je prekonaný a nezodpovedá požiadavkám na ďalší rozvoj.

Dôvodom obstarania nového územného plánu sú zmenené územno-technické, hospodárske a sociálne podmienky, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia pôvodného územného plánu obce z roku 1998. Zmenili sa medzinárodné vzťahy – SR je súčasťou EÚ a hranica medzi ČR a SR je voľne priechodná. Záujem o výrobné, rekreačné aktivity a výstavbu rodinných domov je značný, chýba však nástroj na ich komplexné riadenie. Z uvedeného dôvodu je úlohou územného plánu zabezpečenie zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických, priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine.

Ďalším dôvodom je komplexné zhodnotenie rozvoja obce a jej k.ú. vo väzbe na Územný plán Vyššieho územného celku Trenčiansky kraj v znení neskorších zmien a doplnkov do r. 2025 a neskôr.

Hlavným cieľom územného plánu je vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá bude riešiť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry vrátane problematiky životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a ekologickej stability územia obce. Ďalším zámerom riešenia je získanie koncepčného a rozvojového dokumentu s urbanistickou koncepciou, ktorá zohľadní plánované a určí nové rozvojové zámery obce a jej miestnych častí a vytvorí územno-technické predpoklady pre ich trvalo udržateľný rozvoj.

Koncept územného plánu ako celok nie je riešený alternatívne. Alternatívne sú v územnoplánovacej dokumentácii riešené nasledovné okruhy:

Lokalita nad škôlkou

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje uvedenú lokalitu pre rozvoj bývania nasledovne:

Navrhovaných je 11 RD v progresívnej forme – radové a atriové.

Alternatívne je navrhovaná výstavba 6 bytových domov s 36 bytovými jednotkami, prípadne bude severná fronta realizovaná v kobercovej forme rozšírenej o 6 RD.

Z hľadiska vplyvu na životné prostredie sú tieto alternatívy prakticky rovnocenné. Prípadné vyššie environmentálne dopady niektorého z riešení, nedávajú dostatočný dôvod pre jeho zamietnutie v tejto fáze. Rozhodujúce budú reálne potreby obce pri uspokojovaní požiadaviek na bývanie.

Napojenie na nadradenú cestnú sieť

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje výstavbu nového komunikačného napojenia obslužnej komunikačnej siete na nadradenú komunikačnú sieť dvoma variantami:

A. variant predpokladá vytvorenie okruhu okolo areálu PD prepojením ulíc Mostíková – Družstevná s prepojením na obec Nemšová prestavbou cesty na kategóriu MO 6,5/50.

B. variant navrhuje výstavbu nového mimoúrovňového dopravného napojenia ulice Družstevnej na cestu I/57 premostením vodného toku a železničnej trate.

Realizácia A. variantu predpokladá prepojenie novovybudovaného okruhu okolo PD Vlára na Nemšovú, čo je podmienené spoluprácou s obcou Nemšová. Z väčšej časti by bolo prepojenie budované v katastrálnom území Nemšovej a viedlo by v súbehu s tokom Vlára, kde by si vyžiadalo realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a celkovo by si vyžiadalo väčší záber pôdy.

Riešenie B. variantu – vybudovanie nového napojenia Družstevnej ulice cez premostenie toku Vlára a železničnej trate na cestu I/57 je finančne náročnejšie. Z hľadiska vplyvov na životné prostredie je tento variant vhodnejší, nakoľko je kontakt s tokom Vlára obmedzený len na navrhované premostenie. Navrhované riešenie by však slúžilo len na dopravnú obsluhu obce bez výraznejšieho významu v rámci regionálneho dopravného systému. Uvedené riešenie tiež nerieši problém, že obec Horné Srnie je napojená len prostredníctvom cesty I/57.

Zokruhovanie komunikačného systému obce

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje zokruhovanie komunikačného systému obce pri hospodárskom dvore PD Vlára troma variantami:

1. nad dvorom
2. prechod cez dvor
3. pod dvorom

Z hľadiska vplyvu na životné prostredie sú alternatívy 1 – nad dvorom a 2 – cez dvor prakticky rovnocenné. Alternatíva 3 – po dvorom z hľadiska environmentálnych dopadov menej výhodnejšia ako predchádzajúce, pretože si by si vyžadovala dlhšie prejazdy motorových vozidiel, čím by spôsobovala výraznejšie emisie z dopravy. Význam má táto alternatíva najmä v spojení s vyššie popisovaným Variantom A napojenia na nadradenú cestnú sieť.

Vstup do cementárne

Funkčne a prevádzkovo nevhodný vstup do cementárne cez obytnú zónu je riešený nasledovne:

1. odklonením nákladnej dopravy cez Blatie
2. vyčistením vstupnej zóny od hygienicky zaťažených RD.

V oboch alternatívach sa počíta s premiestnením železničnej stanice ako aj so zachovaním existujúceho železničného priecestia.

Z hľadiska dopadov na životné prostredie sa ako vhodnejšia javí alternatíva 2. Ako je vidno aj zo sčítania dopravy väčšina dopravy cca 2/3 končí resp začína v Hornom Srní. Ešte výraznejšia väčšina takmer 4/5 z nákladnej dopravy končí alebo začína priamo v Hornom Srní. Zo sčítania to nie je zrejmé, ale je možné predpokladať, že značná časť nákladnej dopravy súvisí priamo s dopravnou obsluhou cementárne. Odklonenie dopravy cez Blatie by si vyžiadalo previesť celý tento objem dopravy cez obytnú zónu, ktorá je v tesnom kontakte s cestou I/57. To by viedlo k výraznému nárastu zaťaženia emisiami znečisťujúcich látok a hluku v priľahlých rodinných domov. Taktiež by to viedlo k nárastu emisií v absolútnych hodnotách kvôli dlhším prejazdom nákladných vozidiel.

Z uvedeného pohľadu by alternatíva 2 síce predstavovala menšie zaťaženie pre obytnú zónu ako celok, ale bodové zaťaženie hlukom a emisiami ZL priamo v mieste železničného priecestia by sa mohlo zvýšiť. V prípade prejazdov vlaku by išlo najmä o nárazové zaťaženie, ktoré by spôsobovali čakajúce nákladné vozidlá pri štartovaní a rozbiehaní. Riešenie v zmysle alternatívy 2 by preto bolo vhodné doplniť vybudovaním vhodného záchytného parkoviska pre nákladné vozidlá a realizáciou protihlukových opatrení, ktoré by minimalizovali hlukovú záťaž v priľahlej obytnej zóne.

Vzhľadom k charakteru a veľkosti identifikovaných vplyvov možno konštatovať, že dopady návrhov a opatrení územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie nepresahujú únosnú mieru danú platnými predpismi a súčasnou úrovňou poznania. Pri rešpektovaní navrhovaných eliminačných opatrení neovplyvnia navrhované zámery dotknuté územie spôsobom, ktorý by znamenal významné zvýšenie zaťaženia prostredia a zmeny v jeho celkovej ekologickej stabilite. Tieto zistenia odôvodňujú predpoklad, že prijatie dokumentu dáva dobré predpoklady pre ďalší dlhodobý udržateľný rozvoj obce Horné Srnie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny SR, SAZP, 2002
- Králik, J. a kol., 1993: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín. 195 s.
- Kol., 2002: Geofaktory životného prostredia – stredné Považie. Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava
- Kol., 2002: Štatistika miest a obcí v Trenčianskom kraji podľa stavu k 31. 12. 2000. Štatistický úrad SR. Krajská správa v Trenčíne. 104 s.
- Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja a jeho Zmeny a doplnky č.1/2004 (A-Ž projekt BA, 1998 a 2004)
- ÚHZ pre spracovanie ÚPN obce (Keraming Trenčín, 1998)
- ÚPN – SÚ H. Srnie (Beznák, 1998)
- PHaSR obce H. Srnie (Aspire 2022, 2004)
- Prieskumy a rozbor pre ÚPN obce Horné Srnie (Architektonické štúdio Atrium, Košice, 2008)
- Horné Srnie – história a súčasnosť (Obec H. Srnie, 2000)

- www.air.sk
- www.bielekarpaty.sk
- www.envir.gov.sk
- www.enviroportal.sk
- www.hornesrnie.sk
- www.sazp.sk
- www.shmu.sk
- www.sopsr.sk
- www.statistics.sk
- www.tsk.sk
- www.uzemneplany.sk

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Istá neurčitosť môže vyplývať zo skutočnosti, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie má charakter predprojektovej prípravy, v ktorej sa overujú limity územia. Na rozdiel od posudzovania zámerov konkrétnych činností nie je možné presne určiť ktoré činnosti a v akom rozsahu sa budú v skutočnosti realizovať.

Pri vypracúvaní správy o hodnotení sa však okrem uvedených neurčitostí nevyskytli žiadne iné významné nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré by zásadne bránili v komplexnom zhodnotení vplyvov navrhovaného dokumentu. Dostupné informácie a zhromaždené údaje predstavujú svojím charakterom dostatočnú bázu pre vyhodnotenie vplyvu územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Územné plány predstavujú nástroj pre koncepčné riadenie rozvoja územia obcí a miest na princípoch trvalo udržateľného rozvoja. Základná koncepcia rozvoja obce Horné Srnie vychádza z územno – technických, krajinno-ekologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia do roku 2025. Rešpektuje princípy ochrany a tvorby krajiny a životného prostredia. Riešenie územného plánu obce je zamerané na aplikáciu záverov územných riešení ÚPN VÚC Trenčiansky kraj a následných zmien a doplnkov adekvátnych pre obec, ako aj z iných relevantných prameňov zameraných na zachovanie a ochranu prírodných a kultúrnych hodnôt obce a jeho katastrálneho územia a na návrh vytvorenia vhodných podmienok životného prostredia obyvateľov obce.

ÚPD má za cieľ hľadať styčné body v sídelnej, výrobnej, dopravnej a rekreačnej del'be práce s ostatnými obcami v regióne a v ČR a posilniť úlohu obce a priesmyku, ako východiskových bodov do Bielych Karpát s napojením na turistické a cykloturistické trasy.

Hodnotená dokumentácia vychádza zo súčasného funkčného rozdelenia územia. Obec bude plniť dominantnú funkciu obytnú, vybavenostnú, športovo – turistickú, rekreačnú a výrobnú – dopravnú, pričom sa dôsledne snaží jednotlivé funkcie oddeliť. Nové funkčné plochy sú vymedzené najmä v zastavanom území, alebo v tesnej väzbe naň. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhnuté na plochách 6. až 9. skupiny kvality pôd.

Rozvoj bývania je navrhovaný v lokalitách Pod vodojemom, Nad družstvom, Nad škôlkou a na voľných parcelách v zástavbe. Výhľadové plochy sú navrhované Pod vodojemom a na západnom okraji obce. Obytné funkcie je navrhovaná v čo najväčšom odstupe od jestvujúcich zdrojov hluku, ktorými sú pozemné komunikácie. Pre výstavbu RD je navrhovaných celkovo 129 parciel, z toho 121 v obci. Dostavbou prelúk je navrhovaných 29 RD. Variantne je navrhovaná výstavba 6 bytových domov Nad škôlkou s kapacitou 36 bytov. Dopady na životné prostredie v prípade navrhovaných alternatív sa nepredpokladajú v takej miere, ktorá by ich v tejto fáze vylučovala.

Komerčné, kultúrne, cirkevné a turistické aktivity sú sústredené do centrálného bloku. Navrhnuté je jeho rozšírenie pozdĺž hlavných kompozičných osí v obci vo forme spolyfunkčenia jestvujúcej zástavby. Počíta sa aj s revitalizáciou obecného parku a priestor okolo kostola – cintorín postupne pretransformovať na pietny park. Do širokého koryta Vlára je navrhnuté presmerovať voľné rekreačno – športové aktivity.

RD pri vstupnej zóne do cementárne a železničnej zastávke sú navrhované na transformáciu – občianske vybavenie, resp. verejná zeleň s cieľom jej odľahčenia od nezlúčiteľných funkcií. Súčasťou riešenia je návrh premiestnenia existujúcej železničnej stanice na opačnú stranu trate z dôvodu eliminácie kolízneho miesta pri prechode cestujúcich z prevládajúceho smeru od obce. Riešenie predpokladajúce odsunutie nevhodných funkcií najmä bývania v exponovanom priestore pri vstupe do cementárne sa javí ako environmentálne vhodnejšie, bude ho však potrebné ešte doriešiť.

Pri hospodárskom dvore PD Vlára je navrhované zokruhovanie komunikačného systému obce vo variantnom riešení nad dvorom; prechodom cez dvor a pod dvorom. Jeho napojenie na cestu 1/57 je navrhované vo variantoch: A - cez Nemšovú; B – cez Vlárú a železnicu. Z hľadiska environmentálnych dopadov sa ako vhodnejší javí variant B. V súvislosti s tým sa ako vhodnejšie javí riešenie zokruhovania komunikačného systému obce buď trasou nad dvorom alebo cez dvor, ktoré úzko nadväzujú na odporúčaný variant.

Dominantné postavenie v rámci podnikateľskej a výrobnjej sféry si v obci aj naďalej udrží cementáreň, ktorá sa v priebehu transformačného procesu zmenila na CEMMAC a.s. Ťažba a výroba cementu je však v dlhodobom výhľade navrhnutá vzhľadom na ochranu prírody a obce na stabilizáciu a postupný útlm.

V katastri obce prevádzkuje svoju činnosť aj Poľnohospodárske družstvo Vlára, ktoré hospodári aj na hospodárskom dvore v Hornom Srní. Družstvo sa orientuje nielen na poľnohospodársku, ale aj nepoľnohospodársku činnosť, v ktorej sa zameriava na stavebnú a remeselnú výrobu, ktorá má prevádzku v Hornom Srní. Hospodársky dvor PD je navrhnutý na využitie aj pre nepoľnohospodárske činnosti (agroturistické - parkúr, hipodrom a pod.).

Na úseku lesného hospodárstva sa predpokladá stabilizácia na úseku ťažby a odvozu dreva.

Ďalšie výrobné aktivity, je navrhnuté orientovať do jestvujúcich výrobných areálov, teda mimo obytnú, rekreačnú a turistickú zónu. Nové plochy priemyslu sú navrhované nad ihriskom a v Blatí a výhľadové plochy na južnom okraji k.ú. v smere Nemšová.

M.č. Blatie bude plniť dominantnú funkciu výroby a ochranu zdrojov pitnej vody s OP I° a II°. Severne od ihriska je navrhovaná plocha pre priemysel a sklady.

Jestvujúca výrobná zóna sever je navrhovaná na rozšírenie severným smerom. Dopravné sprístupnenie bude obchvatom výrobnjej zóny. Podmienkou je úprava napojenia účelovej komunikácie na I/57.

M.č. Rajkovec, Čakanov, Zábava, Rybníky budú plniť funkciu bývania a rekreácie pričom je treba prihliadať na to, aby zostal zachovaný charakter kopaničiarskeho osídlenia.

Na severe katastrálneho územia je zástavba ukončená štátnou hranicou, ktorej sa dotýka miestna časť Rybníky. Areál bývalej colnice spolu s nefunkčnou predajňou bude slúžiť pre turistické centrum Sidónie. M.č. Sidonie bude plniť dominantnú funkciu rekreácie ako medzinárodného rekreačného priestoru.

Dopravný prístup m.č. Rajkovec a Čakanov je novou účelovou cestou pozdĺž Vlárý vychádzajúcej z obce, ktorá bola zrealizovaná počas prípravy územnoplánovacej dokumentácie. Komunikácia prešla samostatným procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Pri rozvoji obytných, rekreačných a výrobných plôch je potrebné rešpektovať požiadavky udržania ekologickej stability územia a uchovania miestnych biokoridorov a tokov so sprievodnou vegetáciou a rešpektovať významnú krajinnú - kompozičnú os tok Vlárý.

Komerčné činnosti sú lokalizované v prevažne účelových zariadeniach. Rozvoj komerčných služieb je navrhnutý v objektoch na hlavných kompozičných osiach. Občianske vybavenie ako školské a predškolské zariadenia, knižnica, zdravotníctvo, sociálne služby a kultúrne stredisko vyhovujú aj výhľadovo.

Do širokého koryta Vlára je navrhnuté presmerovať voľné rekreačno – športové aktivity a lyžiarske stredisko v Rajkovci doplniť o turistické vybavenie a zasnežovanie zjazdovky.

Komunikácia do m.č. Čakanov má podľa územnoplánovacej dokumentácie slúžiť ako cyklotrasa a predpokladá sa jej napojenie na nadregionálnu Považskú cyklomagistrálu.

Z uvedeného vyplýva disponibilita obce a jej k.ú. pre širokú škálu prevažne letných turistických aktivít, ktoré však nie sú náležite využívané. Zásadný impulz pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu bude ukončenie ťažby vápenca a výroby cementu a výhľadová rekultivácia vyťaženého priestoru pre potreby športových a turistických aktivít.

Ročná potreba pitnej vody by sa mala podľa územnoplánovacej dokumentácie znížiť za predpokladu vykonania navrhovaných opatrení zameraných na zníženie strát pitnej vody. Koncept územného plánu predpokladá, že pri uvedenom stave budú jestvujúce zdroje pitnej vody ako aj súvisiaca infraštruktúra kapacitne postačovať aj v roku 2025. Všetky novonavrhnuté obytné lokality budú napojené na kanalizáciu a splašky budú odvedené na ČOV Nemšová, čo by malo pozitívne ovplyvniť kvalitu povrchových a podzemných vôd.

Z hľadiska plánovaného rozvoja obce do roku 2025 a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, budú existujúce trafostanice postačovať, okrem trafostanice TS5, na ktorú budú napojená nová obytná zóna a preto si vyžiada posilnenie. Jestvujúca regulačná stanica plynu má dostatočné kapacitné rezervy na pokrytie budúcich požiadaviek.

Územnoplánovacia dokumentácia počíta v rozvojových lokalitách s úplným prechodom na zemný plyn a v dlhodobom horizonte sa predpokladá aj využitie alternatívnych zdrojov energie. Tým budú emisie znečisťujúcich látok klesať a kvalita ovzdušia sa bude postupne zlepšovať.

Vo všeobecnosti sú vplyvy vyvolané realizáciou zámerov územnoplánovacej dokumentácie málo významné až bezvýznamné, často len časovo obmedzené na čas výstavby plánovaných zariadení. Väčšinou sa nepredpokladajú také vplyvy navrhovaných opatrení, ktoré by výrazne negatívnym spôsobom a dlhodobo ovplyvňovali situáciu na území obce. Pozitívne vplyvy sa prejavia predovšetkým v socio-ekonomickej sfére, znížením zaťaženia životného prostredia emisiami a celkovým skvalitnením životného prostredia.

Vzhľadom na fakt, že väčšina územia obce leží v územiach so zvýšeným stupňom ochrany, sa pri niektorých návrhoch nedali negatívne vplyvy na niektoré zložky apriórne vylúčiť, napr. dopravné napojenie m.č. Rajkovec a Čakanov a návrh intenzívnejšieho využitia jestvujúceho lyžiarskeho strediska s dobudovaním súvisiacej infraštruktúry. Nová komunikácia bola zhodnotená v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie

a bolo vydané záverečné stanovisko, ktoré odporučilo realizáciu uvedeného projektu. V prípade ďalších projektov zasahujúcich do chránených území je potrebné vykonať osobitné posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Riešené územie susedí s Českou republikou. Vzhľadom na preferované rekreačné aktivity a formy turizmu v prihraničnom priestore sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na životné prostredie na území Českej republiky, ktoré by kumulatívne spôsobili vznik preťaženej lokality. Naopak, je dôvod predpokladať, že prevážia pozitívne socio-ekonomické vplyvy v oblasti zamestnanosti a vzájomnej spolupráce na obidvoch stranách hranice.

Vzhľadom k charakteru a veľkosti identifikovaných vplyvov možno konštatovať, že dopady návrhov a opatrení územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie nepresahujú únosnú mieru danú platnými predpismi a súčasnou úrovňou poznania. Územnoplánovacia dokumentácia tak, ako je navrhnutá, rešpektuje limity skúmaného územia, pričom sleduje, aby sa navrhnutými činnosťami neprekročilo únosné zaťaženie územia a udržiavala sa ekologická stabilita územia. Pri rešpektovaní navrhovaných eliminačných opatrení neovplyvnia navrhované zámery dotknuté územie spôsobom, ktorý by znamenal významné zvýšenie zaťaženia prostredia a vyvolal zmeny v jeho celkovej ekologickej stabilite. Tieto zistenia odôvodňujú predpoklad, že prijatie dokumentu dáva dobré predpoklady pre ďalší dlhodobý udržateľný rozvoj obce Horné Srnie.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek

Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie obsahuje rozpracovanie všetkých bodov podľa Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V správe o hodnotení ako výstupe z procesu hodnotenia boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktoré určilo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky listom č. 9829/2008-3.4/gn z dňa 24.10.2008. Špecifické požiadavky v zmysle uvedeného listu boli nasledovné:

- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu – pripomienky zaslané k oznámeniu o posudzovaní strategického dokumentu boli spracované a zodpovedané v primeranom rozsahu
- Posúdiť vplyv navrhovaného strategického dokumentu na územie Českej republiky – negatívne vplyvy na životné prostredie sa nepredpokladajú
- V kapitole týkajúcej sa vzťahu strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom uviesť strategické dokumenty vodného hospodárstva: „Konceptia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015“ a „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR“ – bolo doplnené do konceptu územného plánu
- Rešpektovať ochranné pásma dráh v súlade s príslušným predpisom o dráhach – ochranné pásma dráhy sú súčasťou návrhu regulatívov

- Dodržať letecké ochranné pásmo kužeľovej prekážkovej plochy – letecké ochranné pásmo letiska Dubnica je súčasťou návrhu regulatívov
- Riešiť možnú úpravu dotknutých jestvujúcich komunikácií ako aj všetky nové komunikácie tak, aby dopravno-technické parametre komunikácií boli v súlade s § 2, ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (cestný zákon), t.j. podľa platných STN a ostatných technických predpisov, zároveň je potrebné riešiť aj pohyby pre peších – územnoplánovacia rieši úpravu dopravno-technických parametrov všetkých komunikácií na území obce, vrátane dobudovania chodníkov pre peších
- V nových lokalitách je potrebné riešiť možné plochy na umiestnenie zastávok SAD na samostatných zastávkových pruhoch – v návrhoch zásad a regulatívov verejného dopravného vybavenia sa uvažuje s uvedenou požiadavkou
- Posúdiť skutočnosť, či predmetné územie, pre ktoré sa vypracováva územnoplánovacia dokumentácia zasahuje do chránených území zaradených alebo navrhovaných na zaradenie do sústavy NATURA 2000 (a to najmä ÚEV Rieka Vlára) a posúdiť predpokladané vplyvy na priaznivý stav predmetu ochrany v týchto územiach – podrobnejšie sa vplyvu predmetnej územnoplánovacej dokumentácie na chránené územia venuje kapitola 3.7 a 3.9 tejto správy, opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov dokumentácie na chránené územia sú súčasťou konceptu územného plánu a návrhu regulatívov
- V prípade ak bude konštatovaný možný negatívny vplyv na predmet ochrany ÚEV, navrhnúť primerané zmierňujúce opatrenia – v správe o hodnotení je navrhnuté, aby v prípade činností navrhovaných v chránených územiach bol realizovaný proces posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. pre komplexné zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie
- V rámci vyhodnotenia vplyvu strategického dokumentu na chránené územia uvedené v oznámení o strategickom dokumente, vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu aj na mokrad' regionálneho významu Slatinisko Dolné Branné – v uvedenom chránenom území sa nenavrhuje nijaká nová činnosť a negatívny vplyv na uvedenú mokrad' sa preto nepredpokladá
- Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk k oznámeniu a v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto Rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu pre navrhovaný strategický dokument – požiadavky všetkých stanovísk boli spracované a zodpovedané v primeranom rozsahu

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Obecný úrad Horné Srnie, Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

tel.: +421 32 658 82 03, mobil: +421 911 313 887

e-mail: starosta@hornesrnie.sk

ENEX trade, s.r.o., Brnianska 10, 911 05 Trenčín

tel.: +421 32 642 09 09, mobil: +421 911 205 909

e-mail: palaj@enextrade.sk

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI. tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – Koncept územného plánu obce Horné Srnie je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke:

www.UzemnePlany.sk

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Jozef Húserka, starosta obce

Obecný úrad Horné Srnie, Družstevná 430/1, 914 42 Horné Srnie

tel.: +421 32 658 82 03, mobil: +421 911 313 887

e-mail: starosta@hornesrnie.sk

Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa

Zástupca navrhovateľa a spracovateľa Zámeru:

Jozef Húserka, starosta obce

Potvrdzujem správnosť a úplnosť údajov:

V Hornom Srní, 24.10.2012

.....